lumea mea

№4(11), octombrie- decembrie 2015

ISNN 1857-4807

"Dragi prieteni, fiți precauți. Faceți sex doar cu prezervativ!"

Interviu cu Ambasadoarea Bunei Voințe UNAIDS, interpreta DARA.

Dafina Gercheva

Despre misiunea ONU în Moldova, eradicarea sărăciei și propria percepție a fericirii

Tot ce ai fi vrut să știi, dar îți era frică să întrebi

despre metodele inofensive de întrerupere a sarcinii

CUPRINS:

ȘTIRI

Cum s-a desfășurat târgul organizat cu prilejul aniversării a 70 de ani ONU "UN70 Fair"
pag.4

"Inițiativa Pozitivă" a fost premiată pentru realizările remarcabile în domeniul drepturilor omului

pag.5

AVOCATURĂ COMUNITARĂ

În Moldova s-a dat startul campaniei "Te privește! Privește pe fiecare!"
pag.7

Bilanțurile conferinței de presă "Violența nu poate fi justificată!"
pag.10

SĂNĂTATEA REPRODUCTIVĂ

Tot ce ai fi vrut să știi, dar îți era frică să întrebi despre metodele inofensive de întrerupere a sarcinii, însoțite de comentariile medicului
pag.13

COPIII NOȘTRI

Totul despre cauzele, simptomele și tratamentul meningitei, însoțite de comentariile medicului
pag.16

SFATURILE PSIHOLOGULUI

Psihologul Ina Vutcariov despre cauzele, consecințele și profilaxia recăderilor
pag. 19

ISTORII DE VIAȚĂ

Natalia Nalimov despre statutul său HIV: "Mama este bolnavă și mama este bolnavă de HIV".
pag.22

VIAȚA CU SEMNUL "+"

Cum și unde poate fi perfectată indemnizația pentru statutul HIV-pozitiv al copilului
pag.26

CUPRINS:

OASPETELE NUMĂRULUI

Dafina Gercheva despre misiunea ONU în Moldova, eradicarea sărăciei și propria percepție a fericirii
pag.28

VIAȚA DUPĂ GRATII

”Oamenii trăiesc de dragul frumuseții, nu de dragul noroiului”. Bilanțurile expoziției fotografice ”... fără bariere”
pag.31

FAȚA DE PE COPERTĂ

”Dragi prieteni, fiți precauți. Faceți sex doar cu prezervativ!”
Interviu cu Ambasadoarea Bunei Voințe UNAIDS, interpreta DARA.
pag.34

VIAȚA FĂRĂ TUBERCULOZA

Tot ce trebuie să știți despre tuberculoza multidrog-rezistentă
pag.39

Materialul a fost tipărit în cadrul componentului:„Fortificarea Comunităților KAP și drepturilor omului”, parte a proiectului: “Fortificarea controlului infecției HIV în Republica Moldova 2015 – 2017” (Grant: MDA-H-PAS), finanțat din cadrul grantului Fondului Global pentru Combaterea HIV/SIDA, Tuberculozei şi Malariei, Recipient Principal - Centrul pentru Politici și Analize în Sănătate (Centrul PAS), Sub-Recipient – A.O. “Inițiativa Pozitivă”. Donatorii nu poartă răspundere pentru conținutul acestui material.

Asupra ediției au lucrat:
Redactor principal
Elena Derjanschi
Design, machetare
BALACRON SRL
Redactor versiune în limba rusă
Tatiana Gudjabidze
Traducător
Cristina Tambur
Tiraj 2500 exemplare
DISTRIBUIRE GRATUITĂ

Adresa redacției:

Chișinău, str. Independenței 6/2, centrul comunitar “Pas cu Pas”.
Tel.: 022 00 99 56

ZIUA AUTUMNALĂ A SĂRBĂTORITULUI DE LA ”MAMELE PENTRU VIAȚĂ”

La 17 octombrie curent, micii beneficiari ai organizației ”Mamele pentru Viață” care s-au născut toamna, au marcat tradiționala ”Zi a Sărbătoritului”.

La sărbătoare au participat 20 de copii cu vârstă cuprins între 3 și 12 ani. Programul festiv s-a desfășurat în incinta centrului comercial ”Mall-Dova”.

Copiii mai mari (de la 6 la 12 ani), au vizionat filmul animat ”Legenda unui iepure” la cinematograful ”Patria Multiplex”, iar cei mai mici, împreună cu părinții s-au distrat la terenul de joacă amplasat alături.

După vizionarea filmului animat, copiii mai mari s-au alăturat celor mai mici pentru a se juca la aparatele de joc. Administrația terenului de joacă i-a servit pe copii cu înghețată delicioasă.

Apoi copiii au mers la McDonald’s, unde îi aștepta o gustare deosebită: ”Happy Meal” cu o surpriză înăuntru.

Pe parcursul activităților desfășurate, părinții copiilor mai mari au participat la grupul de suport consacrat discutării întrebărilor de educație a copiilor și schimbul de experiență părintească, care s-a desfășurat în incinta Centrului Social Regional ”Renașterea”.

Adulții și copiii au rămas foarte satisfăcuți de programul sărbătorii și de cadouri.

Mulțumim pentru colaborare și suportul oferit în organizarea sărbătorii: Centrului Social Regional ”Renașterea”, ”Bowling Mall”, ”Patria Multiplex”, McDonald’s, precum și rețelei de magazine ”Lulu”.

CUM S-A DESFĂȘURAT TÂRGUL ORGANIZAT CU PRILEJUL ANIVERSĂRII A 70 DE ANI ONU ”UN70 FAIR”

La 24 octombrie curent, în incinta Bibliotecii Naționale s-a desfășurat târgul organizat cu prilejul aniversării a 70 de ani ONU ”UN70 Fair”.

În această zi, reprezentanții agențiilor și proiectelor din componența ONU i-au familiarizat pe toți doritorii cu activitatea sa, povestindu-le despre misiunea agențiilor ONU, activitățile și proiectele realizate în Moldova. ”Această expoziție este o posibilitate minunată pentru toți doritorii de a comunica direct cu persoanele care sunt parte ONU în Moldova. În afară de aceasta, expoziția este o oportunitate unică de a discuta subiectele care prezintă interes precum energia verde, utilizarea și reciclarea deșeurilor, voluntariatul, egalitatea gender”, a menționat în discursul său introductiv
Dafina Gherceva, coordonator ONU în Moldova și reprezentant PNUD.

Peste 300 de persoane au vizitat expoziția, participând la diferite concursuri, jocuri și dezbateri. Mulți au descoperit pentru sine posibilitatea de a deveni voluntari în diferite organizații nonguvernamentale. La târg au participat reprezentanți ai asociațiilor obștești ”Inițiativa Pozitivă”, ”Viața Nouă”, ”Generația cu Inițiativă”, care au povestit vizitatorilor despre activitatea organizațiilor, le-au dăruit broșuri informative și i-au invitat la o eventuală colaborare.

În încheierea târgului, pe scena improvizată a ieșit Ambasadoarea Bunei Voințe, interpreta Dara. Interpretând hiturile preferate ale publicului, Dara a menționat importanța sectorului nonguvernamental în dezvoltarea țării noastre și i-a îndemnat pe toți să fie toleranți cu cei din jur.

VICTIMELE ABUZULUI ÎN SFERA OCROTIRII SĂNĂTĂȚII VOR BENEFICIA DE ASISTENȚĂ JURIDICĂ GRATUITĂ

Organizația ”Human Rights Embassy” va oferi asistență juridică gratuită victimelor abuzului în sfera sănătății.

De acest serviciu pot beneficia atât pacienții, cât și lucrătorii instituțiilor medicale ai căror drepturi au fost încălcate. Asistența include: numărul necesar de consultații pentru soluționarea problemei; solicitarea documentelor necesare; pregătirea documentelor pentru soluționarea problemei pe cale amiabilă și, la necesitate, pentru depunerea dosarului în instanța de judecată.

Toate aceste servicii sunt prestate în mod gratuit de către avocați calificați ai organizației de apărare a drepturilor omului ”Human Rights Embassy” în parteneriat cu Fundația Soros-Moldova.

Pentru a beneficia de asistență juridică, apelați numerele: 067 678 406; 022 920 700.

ÎN MOLDOVA A ÎNCEPUT SĂ FUNCȚIONEZE SITE-UL WWW.PEREBOI.MD

În Moldova a început să funcționeze site-ul pentru colectarea informației privind lipsa medicamentelor pentru tratamentul maladiilor infecțioase precum HIV, hepatita C și tuberculoza.

Site-ul www.pereboi.md a fost creat pentru a soluționa problema concretă a persoanei concrete, precum și în scopul de a îmbunătăți sistemul de asigurare cu medicamente a pacienților afectați de HIV, tuberculoză și hepatită. Site-ul nu aparține unei organizații concrete din sistemul de ocrotire a sănătății sau unei organizații obștești și a fost elaborat cu sprijinul ”Coaliției pentru pregătirea de tratament în Europa de Est și Asia Centrală” și cu participarea asociației obștești ”Liga persoanelor care trăiesc cu HIV în Republica Moldova”.

Pe acest site puteți plasa mesaje în cazul când nu ați primit medicamente pentru tratamentul HIV, tuberculoză sau hepatita C, când v-a fost pe neașteptate schimbată schema de tratament, vi s-au eliberat medicamente pe un termen mai scurt ca de obicei, ați primit o pastilă care trebuie împărțită sau pisată, când nu vi s-au prelevat analize pentru CD4 și încărcătura virală etc. De asemenea, pe site puteți plasa informații despre efecte adverse severe.

BILANȚURILE MESELOR ROTUNDE PRIVIND ELABORAREA ȘI IMPLEMENTAREA ABORDĂRII STANDARDIZATE A SERVICIILOR PRESTATE DE ONG-URI ÎN SFERA SĂNĂTĂȚII SEXUAL-REPRODUCTIVE

Acum câteva zile s-a încheiat seria meselor rotunde organizate de către asociația obștească ”Inițiativa Pozitivă”, cu sprijinul financiar al UNFPA în cadrul proiectului ”Fortificarea potențialului instituțiilor naționale și al organizațiilor societății civile în planificarea, realizarea și monitorizarea instruirii în sfera sănătății sexuale și reproductive și a programelor de prevenție a infecției HIV și a infecțiilor transmisibile sexual pentru tineret și grupurilor principale ale populației”.

Mesele rotunde s-au desfășurat la Cahul, Comrat, Bălți, Chișinău, Tiraspol. La întâlnirile organizate cu acest prilej au participat reprezentanți ai organizațiilor nonguvernamentale active în sfera suportului și consultării persoanelor care trăiesc cu HIV și a utilizatorilor de substanțe psihoactive, colaboratori ai instituțiilor medicale și ai centrelor sociale pentru persoanele care trăiesc cu HIV.

Facilitatorul trainingului a fost Constantin Talalaev, doctor în științe medicale, docentul catedrei de medicină socială, drept medical și management a Universității de Stat de Medicină din Odessa.

”Am început acest proiect vara trecută, apoi am început să dezvoltăm această direcție și în rezultat au fost elaborate standardele pentru activitatea organizațiilor obștești în sfera sănătății sexuale și reproductive care au stat la baza ghidului metodologic. În plus, am editat trei broșuri care vizează cele trei grupuri-țintă: persoanele care trăiesc cu HIV, utilizatorii de substanțe psihoactive și tineretul”.

"INIȚIATIVA POZITIVĂ" A FOST PREMIATĂ PENTRU REALIZĂRILE REMARCABILE ÎN DOMENIUL DREPTURILOR OMULUI

Pe data de 10 decembrie curent, de Ziua Internațională a drepturilor omului, a avut loc ceremonia festivă "Gala premiilor ONU în domeniul Drepturilor Omului 2015", organizată de Organizația Națiunilor Unite Moldova. Una din cele șase premii de onoare a revenit asociației obștești "Inițiativa Pozitivă".

"Astăzi sărbătorim Ziua Internațională a Drepturilor Omului și cea de-a 67-a aniversare a Declarației Universale a Drepturilor Omului! Marcăm acest eveniment prin recunoașterea curajului, creativității și modelelor inspiraționale de conducere ale campionilor moldoveni din domeniul drepturilor omului: organizații și persoane vor fi premiate pentru contribuția lor eficientă la promovarea și soluționarea problemelor de apărare a drepturilor în Republica Moldova, astfel încât nimeni să nu rămână în afara atenției noastre", a menționat Dafina Ghercheva, coordonatoarea rezidentă ONU în Moldova, reprezentanta permanentă PNUD în Moldova.

În cadrul Ceremoniei 2015, pentru realizări remarcabile în domeniul drepturilor omului, au fost premiate următoarele persoane și organizații: Alianța Centrelor Comunitare de Acces la Informație și Instruire INFONET, Compania Socială „Floare de Cireș" , **"Inițiativa Pozitivă" - pentru activitatea de sensibilizare a opiniei publice și extinderea vizibilității persoanelor care trăiesc cu HIV,** Oleg Brega, activist civic și candidat independent la alegerile parlamentare din 2014, Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, o instituție publică autonomă, Asociaţia Comunitară Locală "Sângereii Noi".

Echipa "Inițiativei Pozitive" este recunoscătoare ONU Moldova pentru încrederea acordată, în speranța unei colaborări fructuoase pe viitor.

„MAMELE PENTRU VIAȚĂ" A DESFĂȘURAT UN FLASHMOB CU GENERICUL „OFERĂ ÎN DAR UN DULCE PENTRU A ADUCE BUCURIE ÎN VIAȚA UNUI COPIL"

Începînd cu 7-20 decembrie Asociația Obștească „Mamele pentru Viață" a organizat flashmobul cu genericul „Oferă în dar un dulce pentru a aduce bucurie în viața unui copil", în scopul colectării a 185 de cadouri dulci pentru copiii din familiile afectate de HIV.

Esența flashmobului consta în următoarele: fiecare doritor de a lua parte la flashmob trebuia să cumpere un cadou dulce de o anumită marcă, să se fotografieze cu el și să posteze fotografia pe pagina sa de Facebook, după care trebuia să transmită ștafeta mai departe la 3 prieteni de-ai săi.

Datorită eforturilor oamenilor mărinimoși, ne-a reușit să adunăm 185 de cadouri.

Pe data de 26 decembrie toate cadourile au fost înmînate beneficiarilor Asociației „Mamele pentru Viață " și Centrului Social Regional „Renașterea ". În această zi micii benificiari „Mamele pentru Viață " au vizitat Teatrul Dramatic de Stat pentru Tineret Teatrul "De pe strada Trandafirilor" vizionînd un spectacol pentru copii.

Asociația Obștească „Mamele pentru Viață" ține să le mulțumească tuturor celor care s-au implicat, făcînd asftel lumea din jur un pic mai bună!

ÎN MOLDOVA S-A DAT STARTUL CAMPANIEI ”TE PRIVEȘTE! PRIVEȘTE PE FIECARE!”

În Moldova s-a dat startul campaniei de informare lansată cu prilejul Zilei Mondiale a luptei cu SIDA cu genericul ”Te privește! Privește pe fiecare!”. Această campanie este una regională și se va desfășura în câteva țări din Europa de Est și Asia Centrală în anii 2015-2016.

Fața campaniei regionale este Vera Brejnev. La nivel de țară campania este susținută de: DARA, interpretă și Ambasadoare a Bunei Voințe; Natalia Morari, jurnalistă și prezentatoare TV; trupa ”Zdob și Zdub”; Yan Feldman, președintele Consiliului pentru prevenirea și lichidarea discriminării și asigurarea egalității; Victor Micușa, stilist, Lucia Berdos, persoană publică, președinte al Fondului ”Felicia” și Elena Pahomov, jurnalistă, prezentatoare TV; în regiunea Transnistria în această campanie participă Tatiana Scrîpnic, ministru al sănătății din Transnistria și Andrei Mîțâcov, atlet.

Campania și-a propus să atragă atenția oamenilor asupra necesității testării oportune la HIV și, de asemenea, să accentueze că problema HIV/SIDA ne privește pe fiecare, chiar și pe acei care consideră că aceasta nu îi privește.

Pe parcursul unei luni întregi, în Moldova vor fi amplasate bannere și boxe de lumină cu imaginea unor personalități cunoscute care ne îndeamnă să facem testul la HIV.

De asemenea în cadrul activităților prilejuite de Ziua Mondială a luptei cu SIDA, se vor desfășura mese rotunde, sesiuni informative, acțiunea ”Prinde panglica roșie” și altele.

”Sarcina noastră este să distrugem prejudecățile legate de testarea la HIV și să explicăm unui număr cât mai mare de oameni să facă testul la HIV, să-și afle statutul HIV și să înceapă tratamentul dacă testul s-a dovedit a fi pozitiv – acesta este un pas necesar pentru salvarea vieții – a vieții proprii, a partenerului și a viitorilor copii”, spune Vera Brejnev.

”Noi avem cu toții un scop comun: cu toții ne dorim să stopăm epidemia HIV și pentru aceasta nu trebuie să facem chiar atât de multe. În primul rând,este necesar să punem capăt ignoranței, prejudecăților și temerilor neîntemeiate, anume acestea produc discriminarea. În al doilea rând, trebuie să elaborăm mecanisme eficiente care să asigure accesul neîngrădit la testare. În cel de-al treilea rând, noi, asociațiile obștești și reprezentații structurilor de stat, trebuie să asigurăm toate persoanele care trăiesc cu HIV cu tratament, sprijin și îngrijire oferită în timp util”, afirmă Ruslan Poverga, președinte al Asociației Obștești ”Inițiativa Pozitivă”.

Potrivit estimărilor specialiștilor, În Moldova trăiesc în jur de 17000 de persoane care trăiesc cu HIV. Oficial, numărul acestora constituie 9398 de persoane. Respectiv, rezultă că jumătate din numărul total de persoane infectate nu-și cunosc statutul.

În Republica Moldova campania ”Te privește! Privește pe fiecare!” este desfășurată de către UNAIDS Moldova și AO ”Inițiativa Pozitivă”, în parteneriat cu Ministerul Sănătății, Ministerul Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Justiției, cu sprijinul ONU Moldova, ambasada Suediei și Centrul PAS.

FLASHMOB "PANGLICA ROȘIE" LA DEPARTAMENTUL INSTITUȚIILOR PENITENCIARE

Pe data de 30 noiembrie curent, la Departamentul Instituțiilor Penitenciare s-a desfășurat flashmob-ul "Panglica Roșie", organizat în preajma Zilei Mondiale a luptei cu SIDA.

În jur de 80 de colaboratori ai DIP au format un puzzle sub forma panglicii roșii, simbolul solidarității cu persoanele HIV-pozitive, apoi au deschis concomitent umbrele de culoare roșie cu inscripția "O generație fără SIDA".

La întâlnirea oficială care a avut loc înainte de flashmob, directorul interimar al DIP, Alexandru Pânzari, a menționat că susține campania "Te privește! Privește pe fiecare!", exprimându-și disponibilitatea de a dezvolta și a sprijini în continuare programele axate pe lupta cu HIV/SIDA în instituțiile penitenciare, precum și programele de reducere a riscurilor.

De asemenea, la întrunirea oficială au fost prezentate date cu privire la răspândirea infecției HIV în Instituții Penitenciare din Moldova pe parcursul ultimilor 14 ani.

Flashmob-ul "Panglica Roșie"a fost organizat de către: DIP, UNODC Moldova, UNAIDS Moldova, AO "Inițiativa Pozitivă" și AO "AFI".

"ÎMPREUNĂ VOM REUȘI SĂ STOPĂM EPIDEMIA HIV!" BILANȚURILE EVENIMENTULUI RED RIBBON GALA AWARDS

Pe data de 26 noiembrie curent, "Casa Sărbătorii" a găzduit tradiționala serată de caritate Red Ribbon Gala Awards, cu participarea Verei Brejnev, Ambasadoare a Bunăvoinței UNAIDS, organizată cu prilejul Zilei Mondiale a luptei cu SIDA.

În această zi evenimentul festiv a întrunit peste trei sute de oaspeți din întreaga republică, printre care reprezentanți ai Ministerului Sănătății, Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, de la Ministerul Justiției, Departamentul Instituțiilor Penitenciare, Organizația Națiunilor Unite în Moldova, reprezentanți ai instituțiilor medicale, ai organizațiilor nonguvernamentale, precum și din sectorul afacerilor private, inclusiv participanți ai campaniei "Faptele bune au culoare".

La începutul evenimentului oaspeții invitați au avut posibilitatea să se fotografieze și să-și prindă panglica roșie – simbol al atitudinii tolerante față de persoanele care trăiesc cu HIV. De asemenea, toți doritorii au beneficiat de oportunitatea de a vizita expoziția fotografică "... fără bariere" și "Sufletul în vizor", precum și să procure articole decorative confecționate de voluntarii-deținuți ai AO "Viața Nouă" în cadrul proiectului "Reintegrarea deținuților prin accesul la studii".

Deschiderea festivă a seratei Red Ribbon Gala Awards a început cu prezentarea spotului social "Te privește! Privește pe fiecare!", cu Vera Brejnev – interpretă, actriță, Ambasadoare a Bunăvoinței UNAIDS – în rolul principal. După aceasta au urmat discursurile susținute de Ruslan Poverga, președintele AO "Inițiativa Pozitivă"; Vinay Saldanha, directorul regional al UNAIDS pentru Europa de Est și Asia Centrală și Vera Brejnev.

"Mă simt deosebit de onorată să fiu astăzi alături de voi. Vă felicit cu prilejul acestui premii cu adevărat deosebit și vă doresc în continuare prosperare și victorii în lupta cu epidemia HIV. Împreună vom reuși să o stopăm!", menționat Vera Brejnev.

"Dacă acum 10 ani diagnosticul HIV era considerat unul fatal, astăzi noi percepem complet altfel un diagnostic pozitiv. Acesta nu este o veste rea, ci o veste care îi oferă persoanei posibilitatea de a-și trăi în continuare viața dacă i se oferă acces la tratament. Eu am mulți priet-

eni apropiați care trăiesc cu HIV timp de mulți ani: ei se simt minunat, au planuri grandioase de viitor și sunt un exemplu că se poate trăi o viață împlinită și realizată cu acest diagnostic. Evenimentul de astăzi este un exemplu pozitiv și excepțional al atingerii unor performanțe nu doar guvernamentale, ci și obștești. Mai avem încă foarte mult de lucru, însă eu sunt sigur că împreună, prin eforturi conjugate, vom reuși să atingem scopurile pe care ni le propunem", a afirmat Vinay Saldanha.

Oaspeții ieșeau pe scenă și ofereau premii, iar premianții le primeau, exprimându-și profunda și sincera recunoștință.

În această seară au fost premiați: Svetlana Popovici, coordonator pentru tratamentul ARV în cadrul Spitalului Dermatologie și Maladii Comunicabile; Djulieta Popescu, șefa Direcției Politici Sociale în cadrul Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familie, Natalia Malina, psihologul instituției penitenciare nr.1; Lilia Fiodorov, medic psihiatru – narcolog; Irina Serdiuc, secretatul Consiliului municipal al primăriei mun.Bălți; Irina Rainov, profesor de biologie și bazele securității la Școala medie de cultură generală nr.11 din Tighina; Ana Dabija, ex-directorul Departamentului Instituțiilor Penitenciare; Doina Stepanenco, directorul fundației de caritate "Max Makes Possible"; Stela Moldovanu, proprietara salonului de artă "Moldeco"; participanții acțiunii "Statutul meu nu este un secret" și ai spotului social "Violența nu poate fi justificată": Irina Belevțova, Ruslan Poverga, Eugen Chernov, Alexandr Biriucov, Vitalie Voiloșnicov, Aliona Zalevscaia, Natalia Nalimova și Natalia Palamari.

Cu premiul special "De la inimă la inimă" au fost premiați lucrători medicali de la instituțiile medicale din întreaga țară: Angela Națâț, Olesea Țâgovaș, Natalia Grobovscaia, Maria Croitoru, Nina Munteanu, Alexandr Dicusar, Anastasia Bălțel.

Între ceremoniile de premiere au evoluat interpreți invitați: Tania Cerga și Brain Band. Tradițional, evenimentul a fost încheiat de interpreta și Ambasadoarea Panglicii Roșii în Moldova, Dara, care a interpretat hit-urile devenite atât de populare, inclusiv piesa "Alegem să trăim".

Red Ribbon Gala Awards este parte a campaniei "Te privește! Privește pe fiecare!" realizată de UNAIDS Moldova și AO "Inițiativa Pozitivă", în parteneriat cu Ministerul Sănătății, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Justiției, cu sprijinul ONU Moldova, Ambasadei Suediei și Centrului PAS; în colaborare cu AQA, Eventika, BERD'S Design Hotel. Parteneri media: TVR Moldova, TV7, Vip Magazin, Radio Europa Libera.

BILANȚURILE CONFERINȚEI DE PRESĂ "VIOLENȚA NU ARE JUSTIFICARE!"

Pe data de 25 noiembrie, în incinta Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei s-a desfășurat conferința de presă cu genericul "Violența nu are justificare!", în cadrul căreia a fost lansată oficial campania de informare "16 zile de activism împotriva violenței în bază de gen".

Conferința de presă a fost organizată de către: Asociația Obștească "Inițiativa Pozitivă", Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, precum și de către uniunea informală a femeilor care trăiesc cu HIV în Moldova. În calitate de speakeri în cadrul conferinței de presă au luat cuvânt: Nighina Azizov, viceministru în exercițiu al muncii, protecției sociale și familiei; Vladimir Cazacov, Şef-adjunct al Direcţiei generale securitate publică a Inspectoratului General al Poliţiei; Ulziisuren Jamsran, reprezentanta UN Women în Moldova; Irina Belevțova, liderul uniunii informale a femeilor care trăiesc cu HIV în Moldova și Sanda Diviricean, persoană publică.

Potrivit datelor prezentate la conferința de presă, 63 la sută dintre femeile din Moldova au fost supuse cel puțin o dată violenței; 12 la sută au fost supuse tuturor formelor existente de violență; 40 la sută au fost supuse violenței fizice din partea partenerului cel puțin o dată; fiecare a zecea femeie a fost supusă violenței economice cel puțin o dată în viață; una din 17 femeile supuse violenței a trecut prin experiența avortului spontan.

Viceministrul în exercițiu al muncii, protecției sociale și familiei, Nighina Azizov a reiterat: „O aspirație primordială a R. Moldova este ratificarea Convenției Consiliului Europei (Convenția de la Istanbul) . În acest context a fost elaborat un proiect de lege pentru semnarea Convenției. Totodată, această prerogativă a generat necesitatea de a modifica și completa cadrul normativ actual în domeniul violenței."

Laitmotivul conferinței de presă a fost prezentarea spotului social "Violența nu poate fi justificată!", cu participarea femeilor HIV-pozitive care nu-și ascund statutul și a persoanelor publice: Sanda Diviricean, Natalia Morari, Lucia Berdos.

Spotul social "Violența nu are justificare!" a fost realizat de către AO "Inițiativa Pozitivă" și Uniunea informală a femeilor care trăiesc cu HIV, în cadrul campaniei regionale împotriva violenței în bază de gen "Violența nu are justificare!", cu sprijinul financiar al Rețelei Eurasiatice pentru SIDA a Femeilor și al Centrului PAS.

Notă: La 25 noiembrie, femeile-activiste din lumea întreagă marchează Ziua Mondială pentru eliminarea violenței împotriva femeilor. În Moldova, campania "16 zile de activism împotriva violenței în bază de gen" se desfășoară a 13-a oară consecutiv.

VERA BREJNEV A PARTICIPAT LA CONFERINȚA DE PRESĂ CU GENERICUL "TE PRIVEȘTE! PRIVEȘTE PE FIECARE!"

Joi, 26 noiembrie curent, în incinta hotelului "Raddison Blu" a avut loc conferința de presă consacrată lansării campaniei de informare "Te privește! Privește pe fiecare!" în preajma Zilei Mondiale a luptei cu SIDA. Oaspetele special al acestui eveniment a fost Vera Brejnev, interpretă, actriță, Ambasadoare a Bunăvoinței UNAIDS.

"Campania noastră constă în următoarele: noi îndemnăm oamenii să se testeze, ne dorim ca toți, în măsura posibilităților, să facă testul la HIV, pentru a-și afla statutul. Dacă testul e negativ, vă puteți continua viața, având grijă de propria sănătate. Dacă persoana află că este infectată cu HIV, aceasta nu este nicidecum un verdict, o sentință, pentru că poate administra gratuit tratamentul antiretroviral, acesta fiind asigurat de către stat. Tratamentul prelungește anii de viață. Mamele care trăiesc cu HIV pot naște copii sănătoși și pentru aceasta nu este nevoie de atât de multe, ci doar să administreze tratamentul profilactic, să nască prin metoda cezariană și să nu alăpteze copilul", a menționat Vera Brejnev.

De asemenea, la conferința de presă au participat: Ruxanda Glavan, Ministra Sănătății; Mircea Buga, Ministrul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; Vinay Saldanha, Director regional al UNAIDS pentru Europa de Est și Asia Centrală; Henrik Huitfeldt, Consilier/Șef al Secției Cooperare pentru Dezvoltare al Ambasadei Suediei și Ruslan Poverga, Președintele Asociației Obștești „Inițiativa Pozitivă".

"Potrivit celor mai recente date statistice, în lume trăiesc cu HIV în jur de 37 de milioane de oameni. Sunt însă și vești bune: la nivel global se observă o reducere semnificativă a cazurilor noi de infectare cu HIV, o micșorare considerabilă a numărului de decese asociate cu SIDA. Toate acestea devin posibile datorită accesului la testare, măsurilor de prevenție și tratamentului. Tratamentul trebuie prescris cât mai devreme, or, acesta este garantul păstrării sănătății și al unui sistem imunitar puternic, datorită căruia persoana cu HIV poate evita pericolul tuberculozei și al altor maladii", a menționat Vinay Saldanha.

"Eu trăiesc cu HIV deja de 18 ani și fac față acestei maladii. Sunt în viață pentru că HIV a fost diagnosticat la o etapă precoce. Sunt în viață pentru că am avut la momentul potrivit acces la tratament, datorită căruia imunitatea mea este ca a unui om sănătos", ne-a mărturisit Ruslan Poverga.

Ministra sănătății, Ruxanda Glavan, a menționat în discursul său că în Moldova activează 62 de puncte unde se poate face testul la HIV. În plus, în cel mai apropiat timp vor fi întreprinse toate măsurile necesare pentru ca testele rapide la HIV să fie accesibile în farmaciile din țară.

În încheierea conferinței de presă, jurnaliștii și speakerii au vizionat spotul social cu participarea Verei Brejnev, care va fi difuzat în mai multe țări, inclusiv în Moldova, în preajma Zilei Mondiale a luptei cu SIDA.

ÎN MOLDOVA S-AU DESFĂȘURAT ACȚIUNILE ”TRASEUL SIGURANȚEI” ȘI ”PANGLICA ROȘIE”

În perioada 25 noiembrie – 25 decembrie curent, în cadrul campaniei regionale ”Te privește! Privește pe fiecare!”, prin eforturile conjugate ale membrilor și partenerilor AO ”Inițiativa Pozitivă”, pe întreg teritoriul Republicii Moldova, și anume la Chișinău, Bălți, Florești, Râbnița, Tiraspol, Tighina, Ialoveni, Anenii Noi, Soroca, Comrat, Cahul au fost organizate evenimente prilejuite de Ziua Mondială a luptei cu SIDA. Printre acțiunile și evenimentele desfășurate sunt acțiunile ”Traseul siguranței”, ”Panglica Roșie”, precum și mese rotunde tematice și sesiuni informative.

”Traseul siguranței” este o acțiune organizată anual în scopul informării populației despre problema HIV/SIDA și promovarea unei atitudini tolerante față de persoanele HIV-pozitive prin distribuirea materialelor informative și discuția cu oamenii în locurile publice, în stradă, în transportul public etc.

Voluntarii și colaboratorii organizațiilor-partenere ale comunității din orașele Moldovei, inclusiv din Transnistria, au distribuit în cadrul acestei acțiuni pe străzile orașelor pliante, panglici roșii, brelocuri, povestindu-le oamenilor despre problema HIV/SIDA, îndemnându-i în același timp la o atitudine tolerantă față de persoanele care trăiesc cu HIV.

Grupul-țintă al acțiunii ”Prinde-ți panglica roșie, fii solidar!” au fost automobiliștii cărora colaboratorii și voluntarii organizațiilor – partener le-au propus să dea dovadă de solidaritate, aplicând pe sticla din spatele automobilului panglica roșie.

Fiecăruia care accepta să participe la această acțiune, i se oferea în dar un aromatizator pentru mașină, brelocuri, prezervative ”Masculan” și pliante tematice.

De asemenea, în cadrul campaniei, pe tot teritoriul Moldovei, s-au desfășurat mese rotunde tematice cu participarea părților responsabile și implicate în procesul de combatere a epidemiei HIV, precum și sesiuni informative pentru elevi și studenți.

IA O DECIZIE IMEDIAT!

Tot ce ai fi vrut să știi, dar îți era frică să întrebi despre metodele inofensive de întrerupere a sarcinii, însoțite de comentariile medicului

Potrivit datelor site-ului statistica.md, în anul 2014 în Moldova au fost înregistrate 13930 de avorturi. Cea mai mare parte dintre ele (10 080) este înregistrată în rândul femeilor cu vârstă între 20-34 de ani. De cele mai multe ori, pentru întreruperea artificială a sarcinii a fost aplicată metoda aspirării vacuum manuale, pe locul al doilea se plasează aspirarea vacuum electrică, urmată de metoda chiuretajului. În acest articol nu vom da o judecată de valoare a avortului în sine, ci doar vă vom povesti cum se poate întrerupe în mod inofensiv o sarcină, fără a vă pune în pericol sănătatea și viitorul.

AVORTUL MEDICAMENTOS

Avortul medicamentos este o metodă nechirurgicală de întrerupere a unei sarcini nedorite, recomandată de Organizația Mondială a Sănătății ca fiind una eficientă și inofensivă. De această metodă se folosesc femeile din țările europene dezvoltate timp de peste 10 ani (avortul medicamentos este recunoscut în 55 țări ale lumii). Eficacitatea metodei constituie în medie 95-98 la sută și depinde de schema corectă de administrare a medicamentului și de termenul sarcinii.

SCHEMA DE ADMINISTRARE

La prima etapă femeia administrează medicamentul (în cadrul vizitei la medic), care împiedică dezvoltarea oului fetal. La cea de-a doua etapă, peste 1-3 zile, se administrează un alt medicament care provoacă contracția uterului și expulsia de sine stătătoare a ovulului. Peste 2 săptămâni femeia trebuie să se prezinte la medic, pentru ca acesta să poată evalua starea femeii și să confirme lipsa sarcinii.

După avortul medicamentos la femeie pot apărea crampe în josul abdomenului, similare cu contracțiile, care pot fi atenuate cu medicamente antiinflamatorii (paracetamol, diclofenac, ketanov etc.); eliminarea oului fetal însoțită de o hemoragie mai abundentă; eliminări sanguinolente moderate sau neînsemnate pe parcursul a 1-3 săptămâni sau chiar până la următoarea menstruaţie.

EFECTE ADVERSE

În unele cazuri sunt posibile grețuri, vomă, dureri de cap, amețeli, diaree, slăbiciuni, febră, frisoane. În cazuri rare, pot apărea complicații sub forma continuării sarcinii, a unui avort incomplet sau a unei hemoragii abundente.

Ce este de făcut dacă după avortul medicamentos sarcina continuă?

În cazul unui avort incomplet sau a sarcinii continue, se va oferi o doză suplimentară de medicament sau se va efectua aspirarea cu vacuum.

Avantajele avortului medicamentos:

- Evitarea intervenției chirurgicale și a anestezieі;
- Un risc mai scăzut a unor eventuale complicații infecțioase comparativ cu avortul chirurgical;
- O metodă mai ”naturală” de întrerupere a sarcinii;
- O metodă confidențială și comodă în utilizare.

AVORTUL ȘI CAPACITATEA DE A CONCEPE UN COPIL

Avortul medicamentos nu afectează negativ nici capacitatea femeii de a concepe ulterior, nici sănătatea ei în general. De regulă, femeia poate concepe din nou deja peste10-11 zile după avort, de aceea este preferabil să alegeți metoda de contracepție deja în cadrul primei vizite la medic. După avort menstruația va începe ca de obicei sau cu 2 săptămâni mai târziu. Potrivit studiilor efectuate, aplicarea repetată a avortului medicamentos nu afectează negativ nici sănătatea fizică, nici cea psihologică a femeii.

Avortul medicamentos este permis în Moldova până la termenul de 9 săptămâni de sarcină.

ASPIRAREA VACUUM MANUALĂ

Aspirația vacuum manuală este o alegere mai bună decât dilatarea și chiuretajul. În cadrul aspirării vacuum manuale, conținutul cavității uterine (embrionul) este evacuat cu ajutorul vacuumului produs de o seringă specială.

Avantajele aspirării vacuum manuale:

- Metoda permite evitarea traumatizării colului uterin și a endometrului: până la termenul de 7 săptămâni canula poate fi introdusă fără dilatarea colului uterin, chiuretajul de control al cavităţii uterine nu este necesar.

- Posibilitatea de a examina imediat aspiratul obţinut (oul fetal rămâne intact în seringă) permite de a confirma evacuarea completă a conţinutului din uter şi a diagnostica precoce sarcina extrauterină.

- Procedura durează mult mai puţin decât dilatarea cu chiuretaj (D&C) și poate fi efectuată sub anestezie locală. În acest caz pacienta poate fi externată în aceeași zi.

- Numărul complicaţiilor severe şi al sterilităţii este mult mai redus în cazul evacuării cavităţii uterului prin vacuum aspiraţie faţă de chiuretaj.

După întreruperea sarcinii, timp de 2 săptămâni, pot apărea dureri sub formă de spasme în partea inferioară a abdomenului şi o sângerare neînsemnată. Majoritatea femeilor pot reveni la activităţile sale obişnuite practic imediat după aspirarea vacuum manuală. Femeia poate concepe un copil imediat după avort, până la apariția următoarei menstruații. Din aceste considerente este foarte important de folosit o metodă eficientă de contracepţie. • este binevenit să revii la medic pentru un control de rutină peste 2-3 săptămâni după avort.

Este bine să vizitezi medicul pentru un control de rutină peste 2-3 săptămâni după avort.
Această procedură este indicată la termenul de până la 12 săptămâni de sarcină.

DILATAREA COLULUI UTERIN ȘI CHIURETAJUL

D+C presupune extinderea canalului cervical cu ajutorul unor dilatatoare mecanice sau mijloace medicamentoase și aplicarea unor chiurete metalice ascuțite pentru raclajul cavității uterului. În timpul unei astfel de proceduri, durerea, de regulă, este mai puternică.

Aceasta poate fi evitată în cazul anestezii generale, după care timp de câteva ore, se constată o stare de somnolență și vertijuri.

D+C nu este atât de inofensivă precum aspirarea vacuum și este mult mai dureroasă pentru femei. Frecvența complicațiilor severe după D+C este de 2-3 ori mai mare decât după aspirarea vacuum.

COMPLICAȚII POSIBILE

Infecții pelviene, sterilitate, sarcină ectopică, leziuni ale colului cervical, perforanții ale uterului, hemoragii. Timp de o săptămână după această procedură se observă dureri moderate şi eliminări sangvinolente, similare sau mai puternice decât cele menstruale.

Această procedură este indicată la termenul de până la 12 săptămâni de sarcină.

Dacă după efectuarea procedurii apar următoarele simptome, adresați-vă neapărat la medic:
- Dureri puternice în abdomen;
- Febră mai mare de 38C, frisoane;
- Hemoragie prea abundentă: se elimină cheaguri mari de sânge sau sunteți nevoită să folosiți 2-3 absorbante igienice mari timp de 1 oră timp de două ore consecutiv;
- Au apărut eliminări vaginale: puroioase sau cu miros neplăcut;
- Slăbiciune severă, pierderea conștiinței (leșin), dificultăți de respirație;
- Menstruația nu a reapărut timp de 4-8 săptămâni după procedură.

AVORTUL ȘI TRATAMENTUL ARV

Tratamentul antiretroviral nu reprezintă o contraindicație pentru aplicarea avortului medicamentos. Medicamentele care intră în componența preparatelor pentru întreruperea medicamentoasă a sarcinii nu intră în reacție cu medicamentele pentru ARV și nu sunt antagonice cu acestea.

CONTRAINDICAȚII

Nu există contraindicații pentru avort. Totuși, în unele cazuri, de exemplu, în cazul anomaliei în dezvoltarea uterului sau în cazul fibroamelor uterine, avortul prin aspirarea vacuum trebuie efectuat cu precauție sporită, fie trebuie recomandat avortul medicamentos.

Este important de știut că după avortul prin aspirarea vacuum, tuturor femeilor, fără excepție, li se prescrie un tratament antibacterian pentru a preveni dezvoltarea unei potențiale infecții.

Dacă medicul nu a prescris acest tratament, trebuie să vă interesați care este cauza.

CE SPUNE LEGEA?

În Moldova avorturile sunt permise de lege – conform Ordinului Nr. 647 din 21.09.2010 - potrivit căruia se admite întreruperea sarcinii la un termen de până la 12 săptămâni, la dorința femeii. La termenul de la 12 până la 21 de săptămâni de sarcină, avortul se poate efectua în prezența unui șir de indicații medicale (anomalia dezvoltării fătului incompatibilă cu viața, tuberculoza, sifilisul, hepatita virală ș.a.) și sociale (vârsta femeii mai mică de 18 ani și mai mare de 40 de ani, viol, incest, decesul soțului etc.) și se face doar în instituțiile medico-sanitare de stat.

Comentează Rodica Comendant, medic-ginecolog, profesor universitare, directorul Centrului de instruire în domeniul sănătății reproductive, www.avort.md:

"Înainte de orice avort, consultația este obligatorie. Consultația însăși nu presupune doar informația despre procedură și consecințele acesteia, ci și constatarea stării emoționale a femeii, a atitudinii ei față de avortul în sine. De exemplu, dacă femeia a venit să avorteze doar pentru că are HIV, medicul îi explică că în prezența acestui diagnostic ea poate naște un copil sănătos și nu trebuie neapărat să facă avort. De asemenea, este important în cadrul acestei conversații pregătitoare să se discute metodele de contracepție care sunt indicate femeii imediat după avort. Deoarece sunt cazuri când femeia prinde sarcină imediat după avort.

Chiar în primele zile de după procedură, femeia trebuie fie să administreze pastile contraceptive, fie să opteze pentru sterilet.

Astăzi sunt tot mai puține femei care fac multe avorturi. În prezent, sunt accesibile numeroase surse de informație, femeile înseși au început să aibă o atitudine mai responsabilă și mai atentă față de propria sănătate. În ceea ce ține de complicațiile de care se tem atât pacienții, cât și medicii, astăzi în țară se constată 0,6 la sută complicații după avort.

Eu recomand ca femeile să opteze pentru avortul efectuat în instituțiile de stat, și anume în așa-numitele Clinici – model de pe lângă unele instituții pe care le puteți găsi pe site-ul www.avort.md.

Întotdeauna solicitați o metodă sigură de întrerupere a sarcinii. Dacă medicul vă spune: "Eu pot face doar chiuretaj", atunci căutați un alt specialist. Un alt aspect de menționat: înainte de orice metodă de avort trebuie să vi se propună să semnați un acord special, aprobat de Ministerul Sănătății.

În ceea ce ține de starea psihologică, credeți-mă: atunci când femeia a optat pentru o metodă sigură de întrerupere a sarcinii, când medicul a consultat-o și ea este sigură că poate avea în viitor copii și nu o paște pericolul complicațiilor, când decizia de întrerupere a sarcinii a fost luată de sine stătător, fără presiunea celor din jur, femeia nu are nevoie de nici un fel de reabilitare psihologică. Pur și simplu trebuie să-și trăiască mai departe viața".

TOTUL DESPRE CAUZELE, SIMPTOMELE ȘI TRATAMENTUL MENINGITEI, ÎNSOȚITE DE COMENTARIILE MEDICULUI

Când în familie se îmbolnăvește copilul, celor adulți le este frică de cel mai grav lucru: de complicațiile sub forma meningitei. Puțini știu cum se manifestă această boală, aproape nimeni nu știe cum se tratează aceasta și doar câteva unități sunt la curent că există un vaccin împotriva meningitei, care poate proteja de minune împotriva uneia dintre formele acestei infecții. La cele mai populare întrebări despre meningită ne răspunde astăzi medicul-infecționist, șefa secției de terapie intensivă a Spitalului de boli infecțioase Toma Ciorba, Galina Chiriacov.

În general, ce fel de infecție este meningita?

Este ceva de genul gripei?
Meningita reprezintă inflamarea meningelor, membranele care acoperă creierul. Agenții patogeni ai meningitei sunt un șir de bacterii și viruși. Una dintre bacteriile capabile să producă epidemii de amploare este Neisseria meningitidis. Se cunosc 12 grupuri de grupuri N. meningitidis, dintre care 6 (A, D, C, W135 și X) pot produce epidemii. N. meningitidis infectează doar oamenii. Aceste bacterii trăiesc cel mai frecvent la nivelul nasului și al gâtului, și uneori, din cauze mai puțin cunoscute, suprimând forțele de protecție a organismului, infecția se răspândește prin circuitul sanguin în creier. Meningitele se divizează în două subtipuri: seroase (cauzate de viruși) și purulente (cauzate de bacterii).

Am auzit că dacă copilul se îmbolnăvește de ceva grav, de exemplu, de angină sau gripă, trebuie să i se facă o injecție de dexametazonă și atunci copilul nu se va îmbolnăvi de meningită.

Dexametazona este o soluție hormonală. În medicină un asemenea tratament este numit ”tratamentul disperării”, adică acesta este utilizat pentru a scoate în regim de urgență persoana dintr-o stare gravă. Un asemenea tratament nu poate fi aplicat ca și metodă de prevenție a meningitei și această soluție nu poate fi prescrisă fără consultația medicului. Da, medicul poate folosi dexametazona dacă, spre exemplu, la copil nu scade temperatura foarte ridicată ș.a.

O injecție singulară nu va produce nimic rău, însă cu această soluție nu este de glumit și niciodată nu trebuie utilizată de sine stătător, fără a vă consulta cu medicul.

Vaccinul împotriva meningitei este într-adevăr eficient?

Vaccinul într-adevăr există, însă acest vaccin este împotriva meningitei meningococice, care este doar unul dintre agenții patogeni ai meningitei, însă nu unul de bază. În trecut vaccinul împotriva meningitei era obligatoriu pentru o anumită categorie de persoane. Astăzi acesta poate fi făcut doar în instituțiile medicale private. Acest vaccin permite organismului să producă propria imunitate, care se menține până la câțiva ani.

Deoarece cea mai obișnuită varicelă, gripă, oreon, rujeolă și rubeolă se poate încheia cu meningită, eu vă sfătuiesc insistent să vaccinați copiii împotriva tuturor infecțiilor enumerate.

Dacă copilul meu s-ar îmbolnăvi de meningită, aș putea să o identific de sine stătător?

Meningita poate fi diagnosticată doar de către medic, doar după efectuarea punctiei lichidului cefalorahidian. Această procedură se efectuează în spital, durează în jur de minute și permite stabilirea exactă a prezenței sau absenței în organism a microbului care provoacă meningita și a tipului acesteia.

Dacă medicul a stabilit diagnosticul meningită fără efectuarea punctiei, atunci acesta este un diagnostic preventiv, și nu unul definitiv.

Cu privire la simptomele care trebuie să ne pună în gardă: febră (38-39 grade), durere puternică de cap, vomă și erupție specifică pe întreg corpul. Dar aceasta se referă doar la meningita meningococică. Erupția în cazul dat apare aproape instantaneu, este de culoare roșie-bordo, sub formă de steluțe și se răspândește foarte rapid. Iată de ce combinația ”erupție + febră înaltă” la copil trebuie să vă alarmeze.

Să admitem că eu am un copilaș plinuț, pe care niciodată nimic nu îl doare, care doarme și mănâncă de minune! Oare el se poate îmbolnăvi de meningită?

Infecțiile care provoacă meningita întotdeauna sunt prezente în orice țară, în orice perioadă a anului. Bineînțeles, există o așa-numită îmbolnăvire de sezon, este vorba de perioada primăvara-toamnă, când au loc schimbările bruște de temperatură. Celui mai înalt risc de îmbolnăvire de meningită sunt supuși copiii până la 3 ani și femeile însărcinate. Nu este cazul să ne bucurăm că copilul este plinuț - asemenea copii sunt numiți hipertrofici – de regulă, sistemul lor imunitar este destul de scăzut și ei sunt supuși diverselor infecții mai frecvent decât ceilalți.

Riscul de a contacta o infecție meningococică este mai sporit în locurile aglomerate și neaerisite, de aceea străduiți-vă să nu luați copilul în asemenea locuri.

Adică meningita se aseamănă cu răceala: ai tușit, ai strănutat și te-ai îmbolnăvit?

Da, meningita meningococică se transmite pe cale aeriană, ca și majoritatea infecțiilor respiratorii acute. De aceea măsurile de prevenție sunt cele clasice: spălarea frecventă pe mâini, evitarea contactului cu persoanele bolnave, evitarea locurilor supraaglomerate și vaccinarea în conformitate cu calendarul de imunizare.

Un copil de la grădiniță pe care o frecventăm s-a îmbolnăvit de meningită. Ar trebui să întreprindem ceva?

Bineînțeles! Tuturor acelor care au fost în contact cu cel bolnav de meningită și se ia frotiu din gât pentru a verifica prezența microbilor ce provoacă meningita. Dacă asemenea microbi se depistează, persoanei respective i se prescrie imediat tratament profilactic cu antibiotice, chiar dacă nu sunt indicii ale bolii. Informația despre focarul meningitei se transmite în mesaj de urgență la stația epidemiologică și policlinica raională, iar la grădiniță sau la școală se declară stare de carantină.

De asemenea, fiți foarte atenți la simptomele care se manifestă la copil, nu îl duceți la grădiniță sau altundeva dacă vedeți că se simte rău, dacă are febră, tuse, slăbiciuni sau este apatic. În Moldova tratamentul și diagnosticul meningitei se fac gratuit.

Meningita poate duce la deces?

Cu regret, da. Iată de ce în cazul meningitei este foarte important să ne adresăm în timp util, de fapt, mai bine este să ne adresăm cât mai repede la medic, și să începem tratamentul. Un rol nu mai puțin important îl are sistemul imunitar al copilului.

Se întâmplă uneori ca meningita meningococică sau virală să locuiască timp de săptămâni în gât sub forma durerilor în gât sau a guturaiului. Dar sunt cazuri când bacteriile și viruții sunt atât de mulți, încât omul moare din cauza șocului toxic. O altă cauză a decesului de meningită este nimerirea microbului pe glandele suprarenale, caz care este numit sindromul Waterhouse-Friderichsen. În acest caz, moartea survine aproape în 90 la sută din cazuri. În practica mea medicală, am reușit să salvez dintr-o asemenea situație doar doi oameni.

Se spune că după meningită rămân niște consecințe și complicații teribile, inclusiv invaliditate?

Desigur, meningita nu trece neobservată, însă nu ajunge să producă invaliditate. La copilul care s-a tratat de meningită pot apărea complicații, de exemplu, sub forma inflamației articulațiilor. De asemenea, acești copii trebuie să fie sub observația neuropatologului timp de trei ani după recuperare. În viitor la acești copii se poate manifesta o sensibilitate sporită la schimbările vremii. Dar este și o veste bună: după boală la copil se formează imunitate față de aceasta.

Apropo:

- În Moldova, de la începutul anului 2015, au fost înregistrate peste 15 cazuri de îmbolnăvire de meningită. În anul 2014 au fost depistate 40 de cazuri de meningită.

- La nivel mondial, în fiecare an se înregistrează în jur de 500 000 de cazuri de meningită și 50 000 de decese provocate de acest agent patogen.

- În Ucraina vaccinul împotriva meningitei se atribuie la categoria celor recomandate. În Rusia acesta se face doar copiilor din grupul de risc și recruților. În SUA vaccinul împotriva meningitei se face în mod obligatoriu tuturor copiilor la 11-12 ani.

"Măsurile de prevenție sunt cele clasice: spălarea frecventă pe mâini, evitarea contactului cu persoanele bolnave, evitarea locurilor supraaglomerate și vaccinarea în conformitate cu calendarul de imunizare".

DIRECT ÎN PRĂPASTIE! PSIHOLOGUL INA VUTCARIOV DESPRE CAUZELE, CONSECINȚELE ȘI PROFILAXIA RECĂDERILOR

Despre aceasta nu se vorbește în voce, mulți se tem de aceasta mai mult decât de sfârșitul lumii, dar aceasta uneori se întâmplă și trebuie să fim pregătiți. Astăzi vorbim despre recăderi, cauzele, consecințele și profilaxia acestora cu psihologul Ina Vutcariov.

Ina, să începem de la cunoștințele de bază: ce este recidiva și cum ar trebui să o înțelegem?

Acesta este un concept complex care presupune nu doar un anume comportament, ci și gânduri, sentimente, concepții despre viață care întorc persoana acolo unde aceasta se afla în timpul dependenței. Recăderile sunt, de regulă, clasificate în "uscate" și "umede". Recăderea umedă se produce atunci când persoana deja a utilizat drogul, cea uscată presupune apariția prevestitorilor recăderii umede, adică persoana începe să admită în viața sa acele slăbiciuni și comportamentul riscat care îl poate readuce la utilizare. Există 10 etape prevestitoare ale recăderii și pe primul loc se plasează negarea. Adică persoana înțelege că i se întâmplă ceva ce nu trebuie, însă permanent neagă aceasta: "Toate îmi merg bine", "Eu mă voi descurca", "Voi sunteți acei care aveți probleme".

Este important să înțelegem că recăderea nu se produce instantaneu, ci este un proces îndelungat. La un moment dat, persoana nu mai lucrează asupra sa, încetează să lupte cu propriile slăbiciuni și treptat începe să se miște spre acel punct de unde a început lupta cu dependența.

Cum ar putea rudele, oameni apropiați să înțeleagă că începe recăderea sau deja s-a produs?

Cu regret, oamenii apropiați află despre recădere atunci când persoana deja a recăzut în gând și, poate, fizic. De aceea este important să nu ratăm unele schimbări în comportamentul lui: de regulă, persoana care se află în recădere începe să se închidă. De exemplu, în trecut persoana respectivă soluționa conflictele în mod constructiv, era deschisă, construia relații confidente cu cei din jur, iar acum, deodată, a început să evite relațiile, tot timpul ca și cum ar fugi de ceilalți. Un alt moment care ar trebui să vă alerteze: persoana întrerupe deodată legătura cu persoanele care sunt în proces de recuperare, nu mai frecventează activitățile de grup, nu mai lucrează asupra sa, asupra creșterii sale spirituale și personale. De asemenea, ar trebui să vă alarmeze faptul că persoana devine mai agresivă, irascibilă, nu se poate controla, răspunde aspru.

La persoana care este în recădere poate apărea apatia, aceasta se simte permanent obosită, este tot timpul îngrijorată de ceva. Este de menționat că schimbările comportamentale sunt doar unul dintre mijloacele de a observa recăderea, dar în același timp acesta nu este cel mai veridic mijloc. Dacă vreți să fiți la curent cu starea sufletească a omului apropiat, străduiți-vă să țineți întotdeauna legătura cu persoana care îl curează, însă doar cu acordul clientului, și nu fără știrea lui.

Să presupunem că eu am observat unele schimbări suspecte în comportamentul prietenului, soțului sau fiului meu. Ce fac mai departe?

Este preferabil să nu întreprindeți nimic de sine stătător. Dacă s-au iscat anumite bănuieli, telefonați curatorul și discutați cu el. În general, contactul permanent cu persoana care îl curează constituie jumătate din succes. Rudele trebuie să țină legătura cu el întotdeauna, și nu doar atunci când toate încep să meargă prost. Este foarte important ca această legătură să fie coordonată cu însăși persoana care este în proces de recuperare. Varianta perfectă este atunci când există o legătură reciprocă dintre cele trei părți.

Un alt moment de menționat: părinții și rudele trebuie să-și controleze tutela, în sensul că nu trebuie să-l cicăliți zilnic pe om cu întrebări de genul: "Te simți bine?"; "Ești treaz astăzi?" etc. Asupra persoanelor dependente au o mare influență circumstanțele exterioare și persoanele care îi înconjoară. De aceea nu face să-i deprimați, dar să nu uitați, în același timp, că rudele celor dependenți trebuie să parcurgă o reabilitare similară cu reabilitarea celor dependenți. Doar că această reabilitare va fi orientată spre depășirea co-dependenței și spre sprijinul oferit persoanei dependente în păstrarea treziei. Nu puteți pretinde de la fecior, soț sau frate respectarea strictă a tuturor principiilor de recuperare, ignorând, în același timp, lucrul asupra voastră înșivă (consultații individuale, grupuri de suport pentru părinți, soții etc.). Din cauza dependenței suferă întreaga familie, și nu doar

utilizatorul de droguri. De aceea cu dependența trebuie să lupte toți membrii familiei.

Există o anumită perioadă când riscul recăderii este deosebit de înalt?

Este dificil să evaluezi obiectiv riscul recăderii, însă, probabil, cel mai înalt risc se observă în primele luni de după reabilitare. Pe parcursul acestei perioade persoane se confruntă cu realitatea din noi și începe să-ți testeze granițele: până la care limită el se poate apropia de prăpastie și să se mențină fără a cădea. Uneori, cel dependent nu simte riscurile și revine la utilizarea de droguri.

Este adevărat că după recădere persoana revine la același nivel de la care a început?

Există o teorie din domeniul neuropsihologiei care afirmă că în creierul celui dependent neuronii formează niște pseudolegături. Când persoana întrerupe utilizarea, neuronii încep cu timpul să se unească ca și la toți ceilalți oameni. Dar este suficientă o singură utilizare pentru ca persoana să revină la neuronii pseudolegați.

Din punctul de vedere al psihologiei însă, în momentul recăderii persoana are deja experiență de aflare în trezie, ea deja are un anumit pilon interior format, are înțelegerea pentru ce are nevoie de trezie. De aceea, dacă după recădere el se adună, își recunoaște greșelile și ia decizia să lupte mai departe, îi va fi mult mai ușor să se întoarcă pe drumul cel bun.

Fiecare om se confruntă cu crize, reevaluarea valorilor care îi dau posibilitatea de a se smulge din cotidian și a reflecta asupra vieții, asupra situațiilor, asupra lucrurilor importante. De aceea, recăderea este doar o confirmare a faptului că persoana este vulnerabilă și ea trebuie să nu uite niciodată despre vulnerabilitatea sa. Este imposibil pur și simplu să închizi ochii asupra propriului trecut. Trebuie să-l ții minte, trebuie să-l reevaluezi și niciodată să nu te oprești în calea ta spre recuperare.

Recăderea este ceva rău?

Recăderea nu prezintă nimic bun, dar trebuie să tratăm recăderea ca pe o posibilitate de a schimba ceva. Cu regret, recăderea întotdeauna trezește în om sentimentul vinovăției, a dezamăgirii în sine însuși, dar acestea sunt doar sentimente, emoții. În realitate, recăderea este o oportunitate de a te întări în scopul pe care ți l-ai propus. Nu trebuie să te acuzi, să te condamni, să te urăști, ci să înțelegi că asemenea lucruri se întâmplă, însă întotdeauna se vor găsi oameni care te vor ajuta și te vor susține. Și tu trebuie să accepți acest ajutor.

Ai putea enumera cauzele recăderilor?

Acest desen a fost realizat în cadrul activității de terapie prin artă, organizată săptămânal de AO "Mamele pentru Viață"

Există un asemenea concept precum gândire magică. Este atunci când eu depun un anumit efort și apoi aștept un rezultat extraordinar. Gândirea magică este specifică utilizatorilor de droguri care în viața trecută depuneau eforturi pentru obținerea unei doze, iar apoi, după utilizarea drogului, simțeau euforie. Când această persoană nu mai utilizează, iar tipul de gândire rămâne același, ea poate simți un sentiment de dezamăgire de trezie, deoarece viața obișnuită nu îi aduce acele senzații extraordinare pe care i le produceau drogurile. Un alt motiv al recăderii este lipsa dorinței de a urma cu strictețe principiile programului de 12 pași. Imediat ce începe să le îndeplinească selectiv, trezia lui devine și ea

selectivă, instabilă. Al treilea moment: când persoana, în pofida faptului că este conștientă de vulnerabilitatea sa, are nevoie de confirmarea acestui fapt și se comportă intenționat în așa fel, încât să-și testeze puterea de voință: oare voi rezista tentației sau nu?

De asemenea, una dintre cauzele recăderii poate fi anturajul incorect în care trăiește și

lucrează persoana. Este inadmisibil să te angajez, de exemplu, într-un cazinou dacă în trecut ai fost un jucător inveterat și așa mai departe. Pentru a-ți consolida trezia, trebuie să comunici cu persoane care se recuperează și să eviți cercul de comunicare sau un loc de muncă ce prezintă riscuri. Cauză a recăderii poate fi de asemenea și o dependență socială acceptabilă în care s-a implicat omul, precum ar fi, spre exemplu, dependența de muncă. Omul se poate dizolva în așa măsură în un munca sa, încât pur și simplu uită să lucreze asupra personalității sale.

? Să presupunem că s-a propus recăderea. Ce trebuie să facă persoana respectivă?

În primul rând, în timpul reabilitării, cu cel dependent se lucrează în vederea pregătirii de o potențială recădere și i se explică cum să se comporte într-o asemenea situație. Dacă însă persoana nu a fost atentă la aceasta sau nu a parcurs reabilitarea, primul lucru pe care trebuie să îl facă este să se adreseze după ajutor și să nu încerce să iasă din această stare de sine stătător. S-a întâmplat? Ne adunăm puterile și mergem acolo unde ne pot ajuta. Dacă nu puteți vorbi despre aceasta direct, scrieți un sms, un e-mail, rugați rudele să facă legătură cu curatorul, folosiți orice mijloace pentru a cere ajutor.

? Cum se pot evita recăderile?

Trebuie să trăiești potrivit principiilor programului de 12 pași, să te dezvolți permanent ca și personalitate, să-ți stabilești scopuri pe termen scurt și pe termen lung și să depui efort să le atingi. Nu mai puțin important este să menții legătura cu alte persoane pe cale de recuperare. Și, bineînțeles, este foarte important să ajuți altora care se confruntă cu aceleași probleme. Doar atunci când omul trăiește de dragul altora, el nu trăiește în zadar. Dăruind altora o speranță de fericire și ajutându-i să o atingă, noi ne trăim viața cu sens.

- ***Numărul estimativ al utilizatorilor de droguri din Republica Moldova – 30200**
- **Numărul utilizatorilor de droguri oficial înregistrați - 10650**
- **Numărul total al utilizatorilor de droguri care au beneficiat de serviciile Programelor de Reducere a Riscurilor – 10160**
- **Numărul total al persoanelor care au beneficiat de servicii psihosociale – 3544**
- **Dintre care în anul 2015 – 1974 persoane**
- **Dintre care în anul 2015 – 428 persoane**
- **Numărul total al persoanelor care au trecut programul de reabilitare în cadrul Comunității Terapeutice "Viața Nouă" – 276 persoane**
- **Dintre care în anul 2015 – 38 persoane**

Conform datelor UNODC Moldova, A.O. "ViațaNouă"

“MAMA ESTE BOLNAVĂ ȘI MAMA ESTE BOLNAVĂ DE HIV”

Natalia Nalimova despre statutul său HIV

Natalia Nalimova este una dintre eroinele spotului social ”Violența nu are justificare!”, laureată a premiului ”Panglica Roșie”, mamă, prietenă, colaborator al organizației ”Zdorovoe Budushee” (Un viitor sănătos) și o persoană care trăiește cu HIV. Sper că istoria Natalia vă va cointeresa la fel de mult precum m-a interesat și pe mine.

Natașa, înainte de interviu, eu îi întreb pe toți eroii intervievați despre subiectele care, posibil, n-ar vrea să fie abordate.

Să știi, Lena, că deja nu-mi mai este frică de nimic.

De ce? De cât timp nu-ți mai ascunzi statutul?

Niciodată nu l-am ascuns și niciodată nu am avut complexe din cauza lui. Dar bineînțeles nici nu strigăm la fiecare colț de stradă despre aceasta. Imediat ce am aflat că am HIV, i-am informat absolut pe toți oamenii apropiați, în primul rând, pe părinți, frați, surori.

Ai o familie mare?

Sunt cea mai mică dintre cele trei fete. Tatăl meu are deja 6 nepoțele și o strănepoată. La noi în familie e o împărăție a femeilor (râde). Toți sunt la curent cu diagnosticul meu. Singura persoană căreia i-am spus despre HIV peste un an a fost prietena mea din copilărie. Dar și în acest caz, am tergiversat această discuție doar pentru că nu o mai văzusem de mult timp, era departe. Eu niciodată nu am considerat că trebuie să ascund acest fapt, pe bune.

Pentru tine aceasta a fost de la sine înțeles? Sau așa te-au educat părinții – în spiritul toleranței?

Eu dintotdeauna am avut o opinie proprie, separată, diferită de ceea ce gândește mulțimea. Părinții au cultivat în noi autosuficiența. Ei niciodată nu și-au impus sfaturile. Vrei să încerci? Încearcă! Când eram departe de casă, singurul lucru asupra căruia insista mama era să îi

telefonez cel puțin o dată pe lună și să-i spun: ”Mamă, la mine totul e în ordine”. Dar ce fac, cum și cu cine, nu contează, că doar sunt matură deja. În general, eu am observat că diagnosticul meu a fost un șoc mai degrabă pentru apropiații mei decât pentru mine. Când am aflat, am plâns câteva săptămâni și atât. Ceea ce conta pentru mine era faptul că eu nu prezint nici un pericol pentru ei, fiindcă la început eu ascundeam de ei periuțele de dinți și altele de felul acesta. Apoi însă am discutat acest subiect, l-am închis și pe un timp oarecare l-am uitat. Peste vreo trei ani am testat fiica. În acel moment toți își făceau griji doar pentru ea.

Adică tu ai aflat despre HIV atunci când ți s-a născut fetița?

Da, pe atunci diagnosticul definitiv la copil putea fi confirmat la 3 ani (în prezent diagnosticul HIV este confirmat sau infirmat la nou-născuți la 18 luni – nota redacției).

În timpul sarcinii am făcut de două ori analizele și ambele au fost negative. Iar când s-a născut Anișoara, soțul meu a nimerit în dispensarul dermatovenerologic cu diagnosticul HIV. Acum îmi amintesc de perioada de după naștere și îmi dau seama că erau niște simptome vădite ce nu puteau fi trecute cu vederea, de exemplu, febra nebună care a apărut la câteva zile după nașterea fetiței. Medicul a presupus că ar putea fi din cauza suturii, or, eu născusem prin metodă cezariană, dar totul era în ordine. Eu niciodată nu mă gândisem că ar putea fi HIV. Îmi amintesc că mă chemase medicul. Diagnosticul soțului fusese confirmat, de aceea mi s-a prelevat și mie analiza și totul a devenit clar. Eu acum povestesc despre aceasta cu atâta calm, dar atunci...

Aceasta s-a întâmplat în Moldova?

Nu, în Sankt Petersburg. Am trăit acolo 13 ani. Plecasem încolo imediat după absolvirea școlii. Aveam 20 de ani. Am multe rude acolo. Atunci îmi făcusem rucsacul și am plecat. Îmi plăceau aventurile. Soțul meu era de acolo, ne-am căsătorit când împlinisem 25 de ani. Iar la 26 am aflat că am HIV. Soțul a fost un utilizator de droguri. Eu consideram că aceasta este crucea mea. Eu l-am iubit foarte mult. Noi am trecut împreună prin multe. Anea avea 3 nai când am făcut analiza de control și am respirat ușurat cu toții. Eu luasem decizia să fac analiza nu la Sankt Petersburg, ci în orașul meu natal, Tiraspol, pentru a fi sigură sută la sută. Îmi amintesc cum venisem la Centrul SIDA cu fetița, unde m-au luat la întrebări, iar eu o țineam una și bună: ”Eu sunt sănătoasă, vreau doar să îmi testez copilul”. Eu într-adevăr mă consideram absolut sănătoasă, deși aveam HIV. Am făcut analiza și am hotărât să nu mă mai gândesc la acest subiect. Iar apoi a decedat soțul.

De ce?

Din cauza supradozajului.

Ce a urmat?

Am fost rugată să părăsesc împreună cu copilul teritoriul Federației Ruse.

Din cauza statutului HIV?

Da, însă eu mi-am dat seama de aceasta doar acum. De curând am primit o scrisoare în care sunt informată că nu mai am dreptul să intru în Rusia, deoarece am fost depistată acolo, iar eu sunt cetățeancă a altui stat. Această interdicție este valabilă până la sfârșitul vieții. Pe atunci însă ei au motivat necesitatea ieșirii mele din țară prin faptul că soțul meu a decedat, iar eu nu sunt cetățeancă a FR. S-a întâmplat ceva foarte ciudat: soțul a decedat în luna aprilie, iar în august eu urma să depun dosarul pentru cetățenie. Eu însă m-am întors acasă.

De cât timp ești acasă?

De trei ani.

Adică tu te bucuri că totul e ieșit așa cum a ieșit?

Cred că da. Dacă aș fi rămas acolo, eu nu sunt sigură că acum aș mai fi fost în viață, fiindcă peste jumătate de an de la revenirea mea acasă am fost diagnosticată cu SIDA. Deși eu mă simțeam foarte bine, nu știu de ce sora mea a decis să se asigure și a mers cu mine la medic. Trecuseră trei ani de la diagnosticarea cu infecția HIV. Și iată noi am venit după rezultat, iar medicul îmi spune: ”Aveți stadiul SIDA”. Medicul îmi spunea aceasta, iar mie lacrimile au început să-mi cadă de la sine. Atunci m-au lăsat să plec pentru două săptămâni acasă, iar apoi am început imediat să administrez tratamentul ARV. Apropo, am un medic minunat...

Viața ta se întregește asemenea unui puzzle!

Cu siguranță! Îmi amintesc că după stabilirea diagnosticului la Piter, nu mi s-a spus nimic nici măcar despre tratament. Singurul lucru care m-au întrebat a fost: ”Soțul utilizează?”.

Eu am răspuns: ”Da”. Iar medicul: ”Păi, atunci totul e clar”. Nici un cuvânt despre tratament, încărcătură virală, nimic.

Ai alăptat copilul?

În primul rând, eu am născut prin metoda cezariană, iar aceasta deja este minus un risc. Chiar înainte de naștere, fetița și-a schimbat poziția și medicul a insistat asupra intervenției chirurgicale. Când am născut, am stat trei zile în terapie intensivă și a fost hrănită cu amestecuri uscate. Apoi mi s-a ridicat temperatura până sub 40 de grade și laptele a ”ars”. Toate acestea au protejat-o pe fetița mea de un potențial risc.

Natașa, ce profesie ai?

Astăzi eu sunt consultant de la egal al egal și lucrător social al asociației ”Zdorovoe Budushee”. Apropo, felul cum am ajuns acolo este și el foarte curios. Eu eram în căutare de lucru după revenirea de la Piter, dar nu reușeam să găsesc nimic. În una din zile, venisem la secția consultativ-diagnostică. Când am ieșit în stradă, îl văd pe primul meu consultant, Tatiana. Ea permanent îmi spunea ceva când ne întâlneam și iată, eu stau și o privesc și îmi apare un gând: ”Oare eu nu aș putea face același lucru ca ea?”. M-am apropiat de ea și am întrebat-o: ”Nu aveți nevoie de lucrători? Eu aș putea fi consultant de la egal la egal”. În fine, în jur de o lună i-am telefonat, i-am scris, amintindu-i de mine. În cele din urmă, am fost angajată și lucrez acolo deja doi ani.

Îți place?

Îmi place foarte mult. Comunicarea este sfera mea. La început eu eram destul de obraznică. De exemplu, pur și simplu telefonam oamenii și îi întrebam cum le mai merge. Or, la noi este foarte dificil să trăiești fără frică, oamenii trăiesc într-o frică permanentă că cineva va afla de statutul lor. Multora le este frică să le spună până și părinților. Eu nu-mi imaginez cum poți trăi așa. Eu nu cred că noi, persoanele care trăim cu HIV, ne deosebim prin ceva de alții. Dimpotrivă, ei se deosebesc de noi prin răutatea lor, dacă aceasta există, bineînțeles. Eu însă nu am întâlnit asemenea oameni. Eu nu m-am confruntat cu nici un caz de discriminare sau stigmatizare.

Poate pur și simplu cu o manifestare vădită nu te-ai confruntat?

În general cu nici un fel.

Ce le spui cel mai des celor pe care îi consulți?

Că totul va fi bine. Dar totul este foarte individual. Imediat ce te saluți, îl întrebi cum îi merge, înțelegi deodată cum trebuie să discuți cu această persoană: mai sever, mai blând sau poate pur și simplu omul are nevoie de încurajare, mângâiere. Apoi te orientezi după situație.

Fiica ta știe despre statutul tău?

Prima noastră discuție a avut loc atunci când

am început să administrez tratamentul ARV. Ea m-a întrebat direct pentru ce beau pastile. Atunci am mințit-o că sunt vitamine. O anumită perioadă o pregăteam moral încetul cu încetul. Și chiar înainte de filmări m-am hotărât să îi spun.

Cum i-ai spus?

Pur și simplu i-am spus. Într-o seară eram împreună în fața televizorului, eu mi-am băut pastila, iar ea m-a întrebat din nou. Eu i-am răspuns: ”Mama este bolnavă și este bolnavă de HIV. Ce părere ai?”. La care ea mi-a răspuns: ”Mamă, tu doar ești mama mea, ce părere pot avea? Sunt cu tine!”. Mi s-a făcut, bineînțeles, mai ușor. Deși eu niciodată nu m-am ascuns de ea. Oricum, copiii înțeleg și simt totul.

Cum ai suportat începutul tratamentului ARV?

Prima mea schemă a fost pe nevirapină și am avut o reacție sălbatică. În cea de-a patra zi, când trebuia din nou să beau pastila, mă uitam la ea și mă gândeam: ”Ce proastă sunt că am acceptat să administrez!”. Mă simțeam foarte rău, aveam erupții pe tot corpul, vomă, febră. Medicul însă m-a rugat să mai rabd și efectele adverse au trecut. Dar problema este că nu toți pot suporta și răbda.

Hai să vorbim despre impresiile tale de după filmările spotului ”Violența nu poate fi justificată”...

Nici nu m-am așteptat că voi fi atât de emoționată. Dar ideea în sine mi-a plăcut foarte mult. În general toate mișcările active care se fac la Chișinău îmi sunt pe plac.

În ce măsură îți este aproape tema violenței? Ce cuvinte ai fi rostit în fața camerei de filmat în lipsa unui scenariu scris?

Dacă ne gândim bine, cred că fiecare om se confruntă permanent cu violența. Am trăit cinci ani cu un utilizator de droguri, am depins de el și aceasta a fost un fel de violență, nu fizică, ci una emoțională. Această situație mă deprima, mă omora. Atunci gândeam în felul următor: el este HIV-infectat, iar acum și eu. Nu mai pot schimba nimic. Este crucea noastră pe care trebuie să o ducem împreună. Mi-a fost foarte greu... Este mult mai ușor când ambii sunt consumatori, cel puțin se înțeleg unul pe celălalt. Iar atunci când în cuplu unul consumă, iar celălalt îl așteaptă în fiecare seară și nu știe în ce hal se va întoarce acasă, este greu. În principal, violenței se supun femeile și copiii. Eu nu sunt sigură că noi vom putea dezrădăcina acest fenomen astăzi, dar cu siguranță trebuie să facem ceva.

Natașa, trebuie să încheiem interviul pe o notă pozitivă, de aceea te voi întreba ceva banal: Ești fericită?

Desigur! Poate nu în deplină măsură, dar sunt fericită.

AM DREPTUL! CUM ȘI UNDE POATE FI PERFECTATĂ INDEMNIZAȚIA PENTRU STATUTUL HIV-POZITIV AL COPILULUI

În Moldova, toți părinții copiilor care trăiesc cu HIV au dreptul de a depune actele pentru expertizare în vederea obținerii pentru copil a statutului de persoană cu dizabilități, fapt care, la rândul său, le permite să beneficieze ulterior de alocația bănească pe cauze de dizabilitate. Pentru a afla care este procedura corectă de stabilire a dizabilității pe cauze de HIV, am discutat cu doamna Ludmila Sochircă, directorul general al Consiliul Naţional pentru Determinarea Dizabilităţii şi Capacităţii de Muncă.

Pentru perfectarea alocației pentru copilul care trăiește cu HIV, este necesar ca un consiliu specializat sau teritorial să determine statutul copilului ca și persoană cu dizabilități. Dacă copilul locuiește în Chișinău, acest statut este determinat de către consiliul pediatric specializat, amplasat în incinta Centrului Mamei și Copilului. Nu trebuie să vă sperie această denumire, or, aceasta are un caracter formal și nici într-un caz nu umilește demnitatea copilului.

LISTA ACTELOR NECESARE

Așadar, ați hotărât să perfectați alocația. Pentru aceasta va fi necesar să colectați o listă de acte determinată de lege, care include următoarele certificate:

• Formularul F-088/e, solicitat de la medicul de familie de la locul de trai. În acest formular se indică datele cu privire la starea de sănătate a copilului, care reflectă gradul deficienței funcționale a organelor, a sistemului de organe și a întregului organism, precum și rezultatele măsurilor de tratament și reabilitare.

• Formularul № 4, completat și emis de către serviciul de asistență psihopedagogică (asemenea servicii funcționează pe lângă organele de administrație publică locală), de o instituție preșcolară sau de învățământ. Formularul conține date despre starea de sănătate a copilului, caracteristicile copilului și condițiile de instruire, precum și caracteristica altor condiții legate de procesul instructiv-educativ. Formularul este necesar în cazul când copilul este preșcolar, elev și student. Dacă este vorba despre un nou-născut, formularul respectiv nu este necesar.

Actele enumerate sunt emise gratuit în baza unui demers scris sau verbal. Când toate actele sunt gata, acestea trebuie prezentate la medicul de familie care formează setul de acte și referă copilul la consiliu care trebuie să expertizeze sau să reexpertizeze prezența dizabilității și capacitatea redusă de muncă.

MĂRIMEA ALOCAȚIEI

Mărimea alocației de dizabilitate pentru copii constituie aproximativ:

• **490 de lei** pentru copiii cu dizabilitate severă;
• **473 de lei** pentru copiii cu dizabilitate accentuată;
• **333 de lei** pentru copiii cu dizabilitate medie.

Mărimea alocației pentru copiii care trăiesc cu HIV se stabilește individual. Dreptul de a beneficia de această alocație îl dețin toți copiii care trăiesc cu HIV, din momentul stabilirii diagnosticului sau perfectării statutului de persoană cu dizabilități.

CÂT TIMP VA BENEFICIA COPILUL DE ALOCAȚIE?

Persoanele care s-au adresat pentru prima oară pentru determinarea dizabilității, aceasta din urmă se stabilește pe un termen de 1 an sau, la necesitate, pe un termen de 6 luni. În cazuri grave, dizabilitatea se stabilește pe un termen de doi ani, iar în cazul când deficiențele funcționale sunt ireversibile – fără termen.

În prezent, pentru copiii care trăiesc cu HIV, statutul de persoană cu dizabilități care presupune beneficierea de alocație, se stabilește până la vârsta de 18 ani. Cu toate acestea, în timpul apropiat, criteriile de eliberare a alocației vor fi supuse reexaminării în conformitate cu standardele internaționale.

Banii sunt transferați și achitați la oficiile poștale de la locul de trai. Dacă părintele sau reprezentantul legal al copilului deschide un cont bancar, alocația este transferată lunar pe contul respectiv.

CE ÎNLESNIRI MAI SUNT PREVĂZUTE PENTRU COPIII CARE TRĂIESC CU HIV?

Totul este foarte individual. Pentru detalii vă puteți adresa la subdiviziunile teritoriale de asistență socială.

INFORMAȚIA PRIVIND STATUTUL HIV AL COPILULUI NU ESTE DIVULGATĂ NICĂIERI?

Bineînțeles. Pentru toate instituțiile care prelucrează acest tip de date, protecția datelor personale este prevăzută și reglementată de Legea nr.133 din 08.07.2011. Potrivit articolului 7 al acestei legi, datele personale privind starea de sănătate pot fi prelucrate în scopurile determinate în partea 1 (medicina preventivă, stabilire a diagnosticului medical, deservire medicală sau tratamentul subiectului, precum și în scopuri de ocrotire a sănătății publice), de către lucrătorul medical sau sub supravegherea lucrătorului medical, care este obligat să păstreze secretul profesional, fie de către o altă persoană sau sub supravegherea altei persoane care are obligații echivalente în ceea ce ține de secretul profesional. Persoanele care se fac vinovate de încălcarea acestei legi poartă răspundere civilă, contravențională sau penală.

Toate condițiile enumerate pentru obținerea statutului de persoană cu dizabilități, precum și legislația la care am făcut trimitere, nu sunt aplicabile în regiunea Transnistria.

Cifre:

În Moldova, pe parcursul anului trecut, 11 copii care trăiesc cu HIV au obținut statutul de persoană cu dizabilități. În total în Moldova sunt oficial înregistrați 122 de copii cu HIV.

Conform datelor Centrului Social Regional "Renașterea", pe parcursul anului 2015, 40 de copii cu statutul HIV pozitiv au beneficiat de indemnizații sociale.

CUM SE OBȚINE ALOCAȚIA PENTRU COPILUL HIV-POZITIV ÎN TRANSNISTRIA?

Comentează **Janna Vilhovaia, jurist, Transnistria:**

În comparație cu persoanele adulte care trăiesc cu HIV, copiii minori HIV-pozitivi pot obține gradul de dizabilitate în temeiul statutului HIV-pozitiv, chiar și în lipsa altor maladii asociate.

Potrivit Ordinului nr. 123 din 15 martie 2005 al Ministerului Sănătății din Transnistria "Cu privire la aprobarea Listei de indicații medicale care oferă dreptul la stabilirea ajutorului social de stat pentru copiii-invalizi până la 18 ani" (CA3 05-20), însăși prezența infecției HIV este un temei pentru recunoașterea copilului drept invalid din copilărie.

Ordinul prevede că: - infecția HIV asimptomatică oferă dreptul la alocația de ajutor social pe un termen de 2 ani; - Maladiile asociate cu HIV oferă dreptul la alocația de ajutor social până la 18 ani. Adică, în primul caz copilul trebuie la fiecare 2 ani să fie reexaminat pentru prelungirea gradului de dizabilitate, iar în cel de-al doilea – el se consideră invalid din copilărie cu dreptul la alocația socială de stat până la atingerea majoratului.

Pentru stabilirea gradului de dizabilitate, părinții (tutorii, reprezentanții) copilului urmează să se adreseze Consiliul specializat pentru determinarea dizabilităţii şi capacităţii de muncă de la locul de trai, în baza documentației emise de medicii infecționiști de la instituția medicală unde copilul se află în evidență.

Suportul financiar oferit de stat constă în alocarea unei pensii pentru copilul cu dizabilități în valoare de aproximativ 800 de ruble transnistrene (în jur de 70 de dolari).

În plus, legislația prevede următoarele facilități:

- o dată la 2 (doi) ani, asigurarea gratuită cu bilete de tratament balneosanatorial, de reabilitare în cadrul instituțiilor medicale și caselor de odihnă;

- deplasare gratuită cu toate tipurile de transport public urban de pasageri (cu excepția taxiului) și cu transportul auto comun (cu excepția taxiului) în localitățile rurale în limitele unității teritorial-administrative de la locul de trai;

- o reducere de 50 la sută la achitarea plăților pe imobil;

- o reducere de 50 la sută la achitarea plăților pentru serviciile comunale.

DAFINA GERCHEVA

“DESPRE MISIUNEA ONU ÎN MOLDOVA, ERADICAREA SĂRĂCIEI ȘI PROPRIA PERCEPȚIE A FERICIRII”

Strong UN. Better World.

În acest an, Organizația Națiunilor Unite (ONU) a împlinit 70 de ani. Cifra este incredibilă, de altfel, ca și contribuția unică a ONU la dezvoltarea comunității internaționale în sine, și a păcii în lume, în particular. Întrucât organizația noastră colaborează activ cu entitățile ONU și susține aspirațiile și inițiativele acestora, am hotărât să felicităm într-un mod inedit oficiul ONU în Moldova, și anume, am realizat un interviu cu Dafina Gercheva, Coordonatoarea Rezidentă ONU în Moldova și reprezentanta permanentă a Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) în Moldova.

Dafina, înainte de a purcede la întrebările protocolare, aș vrea să Vă felicit cu aniversarea a 70 de ani ONU și împlinirea a 23 de ani a ONU în Moldova, precum și cu Târgul de excepție ONU, la care organizația noastră a avut onoarea să participe. Cum a fost marcată această aniversare în interiorul organizației? Ați primit cumva vreo felicitare din partea secretarului general ONU, domnul Ban Ki Moon?

Mulțumesc pentru felicitări și interesul pe care îl manifestați față de ONU. Într-adevăr, săptămâna trecută a fost dedicată în întregime aniversării a 70 de ani ONU și împlinirii a 23 de ani a ONU în Moldova. Colegii mei, echipa ONU în Moldova, au muncit foarte mult pentru a organiza evenimentele preconizare și pentru a marca demn această dată atât de importantă pentru noi. Am avut posibilitatea de a vizita școli și universități, pentru a prezenta scopurile, valorile și principiile ONU pe care le aplicăm în cadrul activității noastre. De asemenea, am organizat Ziua ușilor deschise, Târgul ”UNfair70” și multe alte evenimente extraordinare la care au participat sute de oameni. Am primit foarte multe avize favorabile care dovedesc interesul oamenilor față de munca noastră. Punctul culminant al serbării jubileului a fost târgul ”UNfair70”. Peste trei sute de persoane au participat la acest târg și au văzut cu ochii proprii cu ce ne ocupăm și cum anume ne străduim să facem viața oamenilor mai bună. Bineînțeles, am primit multe felicitări, printre care a fost și adresarea secretarului general ONU, domnul Ban Ki Moon.

Să știți că noi suntem deosebit de mândri de însuși faptul că lucrăm în ONU, însă asemenea lucruri ne oferă un plus de bucurie și senzația propriei valori, or, noi activăm într-o organizație care a fost înființată acum 70 de ani pentru a păstra pacea, a garanta securitatea și dezvoltarea la nivel mondial, precum și pentru a asigura respectarea drepturilor omului.

Iar acum, cu permisiunea Dumneavoastră, să trecem la întrebări serioase. Oficiul ONU în Moldova constă din 20 de entităţi, fiecare dintre acestea fiind, în opinia mea, un univers aparte. Dumneavoastră sunteți persoana care supraveghează activitatea tuturor. Ne puteți împărtăși secretul cum de reușiți să Vă descurcați?

Într-adevăr, oficiul ONU în Moldova este o familie mare care constă din 15 agenţii în cadrul cărora sunt reprezentanți permanenți și 5 agenții nerezidente. În total, la nivel global avem în jur de 30 de entităţi printre care fundații, programe, direcții și organizații. Funcția de coordonator este una extraordinară, care te stimulează foarte mult, deoarece coordonatorul deține responsabilitate, dar nu un drept autoritar. Adică eu nu conduc oamenii, ci coordonez eforturile. O asemenea misiune presupune o

perspicacitate politică puternică, capacitatea de a asculta și de a inspira, abilitatea de a consulta și a fi implicat în diverse procese, precum și capacitatea de a crea o atmosferă în care fiecare membru al echipei va avea siguranța că vocea sa va fi auzită.

Se știe că planul de lucru al oficiului ONU în Moldova pentru anii 2013-2017 constă din următoarele trei domenii prioritare: guvernarea democratică, justiția, egalitatea și drepturile omului; dezvoltarea potențialului și integrarea socială a persoanelor; mediul ambiant, schimbările climaterice și gestionarea riscurilor de calamități naturale. Spuneți-ne, în baza căror principii au fost stabilite aceste aspecte prioritare? Și de ce pe primul loc se plasează guvernarea democratică, justiția și drepturile omului?

Când am început lucrul asupra structurii actualului program, primul lucru pe care l-am făcut a fost să analizăm minuțios problemele curente de dezvoltare în țară.

Apoi am făcut o analiză a avantajelor comparative ale diferitor probleme și am evaluat propriile capacități de atingere a acestor avantaje.

Ultimul pas în cadrul acestui proces a fost discuția cu diferite grupuri interesate: din sectorul guvernamental, societatea civilă, sectorul privat, cu scopul de a analiza opinia lor cu privire la o prioritate sau alta. Însă, scopurile pe care le-ați menționat mai sus sunt numerotate, valoarea lor pentru dezvoltarea actuală și ulterioară a țării este la fel de importantă.

Se știe că Preambulul Cartei ONU conținea următoarea adresare: "Noi, popoarele Națiunilor Unite, ferm hotărâte să salvăm generațiile viitoare de flagelul războiului care a provocat de două ori omenirii o suferință cumplită, tindem să ne reafirmăm credința în drepturile și libertățile fundamentale ale omului". Astăzi pericolul conflictului dintre guvernare și societatea civilă din Moldova este mai acut ca niciodată. Care ar fi, în opinia Dumneavoastră, soluția problemelor care îi determină pe tineri să iasă la proteste, să instaleze corturi și să ceară demisia celor de la guvernare?

Una dintre sarcinile primordiale ale ONU este de a lucra pentru bunăstarea oamenilor din diferite țări. Noi suntem mândri de faptul că ONU este o organizație interguvernamentală, care nu a avut niciodată și nici nu are în prezent o agendă politică în programele de dezvoltare și

poziția noastră principială este următoarea: noi nu susținem nici o orientare geopolitică. Fiecare proiect pe care îl inițiem sau îl finalizăm este orientat în primul rând pe oameni. Activitatea ONU se construiește pe o cooperare strânsă: venind într-o țară sau alta noi nu oferim soluții de-a gata, ci ascultăm toți partenerii și ne străduim să găsim un compromis.

Referitor la Moldova, aici într-adevăr se constată o instabilitate politică și macroeconomică, societatea este dezbinată, în țară se produce permanent schimbarea elitei politice, fapt care, la rândul său, se răsfrânge asupra societății civile. Recomandările ONU cu privire la soluționarea crizei politice și economice sunt expuse în "Briefing Book", totuși recomandarea noastră cheie este de a da dovadă de o voință politică puternică și de a depune eforturi pentru a lupta cu corupția, care, la rândul său, a cauzat declanșarea grevelor și a protestelor.

De curând au fost adoptate 17 obiective noi ale mileniului, pe care statele-membre ale ONU trebuie să le atingă către anul 2030. Pe primul loc s-a plasat scopul "NU sărăciei!". Potrivit sondajului "Barometrul opiniei publice", 85 la sută dintre locuitorii Moldovei se consideră săraci, adică veniturile pe care le obțin fie sunt insuficiente, fie acoperă doar necesitățile de bază. Procentul persoanelor din țara noastră care își pot permite orice constituie doar 0,5%. În opinia Dumneavoastră, care este adevărata cauză a acestei situații?

Aș vrea să concretizez că acest scop este inclus în lista principalelor obiective care, în prealabil, urmau să fie atinse către anul 2015, însă deja acum putem afirma că în Moldova acest obiectiv a fost atins. Esența acestui obiectiv nu constă în eradicarea sărăciei, ci în reducerea poverii acesteia, cel puțin în jumătate.

În Moldova pragul sărăciei extreme constituie 1,98 dolari pe zi pentru întreținerea unei persoane. Acum în țară se atestă mai puțin de 3000 de persoane care trăiesc sub acest prag și această este o realizare semnificativă. Acest progres a fost atins datorită celor doi factori-cheie: creșterea economică și majorarea transferurilor bănești efectuate de cetățeni din străinătate. Există însă conceptul de realitate pe de o parte și de percepție a acestei realități pe de altă parte. Astfel, atunci când afirmați că doar 0,5 la sută din locuitori își pot permite orice, trebuie să clarificăm ce se are în vedere prin acest cuvânt "orice".

Da, cu regret, Moldova este una dintre cele mai sărace țări din Europa și sunt necesare acțiuni coordonate pentru a scoate oamenii din sărăcie și a îmbunătăți condițiile lor de viață.

Luna trecută comunitatea internațională a marcat Ziua Mondială a luptei cu HIV/SIDA. Pentru organizația noastră această dată este una foarte importantă, întrucât numărul persoanelor cu HIV nu scade, nivelul stigmei și discriminării crește și acesta este un semnal alarmant. Cum credeți, de ce Moldova nu a învins încă epidemia HIV? Și, în opinia Dumneavoastră, de ce persoanele cu HIV sunt până acum discriminate?

Controlul asupra infecției HIV se atribuie la unul dintre fostele Obiective de Dezvoltare ale Mileniului, care nu a fost atins de Moldova în măsură deplină și trebuie să recunoaștem acest fapt. Noi știm că aceasta este o sarcină complexă care presupune cooperarea eforturilor din diferite sectoare, campanii complexe și sensibilizarea societății. Aceste scopuri nu sunt ușoare și atingerea lor solicită eforturi mari, de aceea este foarte importantă o abordare complexă pentru toți: nu doar pentru organizațiile nonguvernamentale și stat, ci și pentru sectorul civil. Oamenii trebuie să înțeleagă că a fi HIV-pozitiv nu înseamnă să te deosebești de toată lumea. Noi trebuie să apreciem particularitățile fiecăruia și să acceptăm oamenii așa cum sunt. Și, bineînțeles, în țară trebuie să existe accesul liber la măsurile de prevenție și la tratament pentru acei care deja trăiesc cu HIV.

Dafina, dacă îmi permiteți, ultima întrebare va fi una retorică. Și Dumneavoastră, și eu înțelegem că misiunea unor organizații ca ONU și a altora este de a face lumea mai bună, iar pe oameni – mai fericiți. Care este contribuția Dumneavoastră personală la această cauză măreață și nobilă?

O întrebare de milioane (zâmbește). Noi tindem cu toții spre aceasta. Și munca mea, și a voastră este orientată anume spre acest scop. Noi într-adevăr ne dorim să facem oamenii mai fericiți, noi vrem să vedem zâmbete pe fețele lor. Este important să conștientizăm că fericirea altuia începe cu tine. Dacă tu te percepi ca pe o persoană autosuficientă, dacă primești satisfacție de la ceea ce faci, dacă te simți fericit, atunci tu vei iradia această fericire și o vei împărtăși cu cei din jur. Anume aceasta este contribuția pe care o aducem noi, colaboratorii ONU, zi de zi.

”Oamenii trăiesc de dragul frumuseții, nu de dragul noroiului”. Bilanțurile expoziției fotografice ”... fără bariere”

Timp de jumătate de an, deținuții din trei penitenciare din Moldova au învățat să confecționeze cu mâinile proprii diferite articole în cadrul proiectului ”Reintegrarea deținuților vulnerabili prin accesul la instruire”. Proiectul dat este sponsorizat de organizația ”DVV International Moldova”.

Rezultatele acestui proiect – articole unice confecționate manual, precum și expoziția fotografică ”...fără bariere” – au fost prezentate la evenimentul Gala Red Ribbon Awards, pe data de 26 noiembrie curent. În această seară expoziția articolelor de lucru manual și a fotografiilor a fost vizitată de peste 300 de persoane, dintre care mulți procurat articole hand-made contra unei sume simbolice.

Proiectul se apropie de finalul său logic, de aceea publicăm în această revistă partea finală a acestuia – expoziția fotografică ”... fără bariere”. Celelalte lucrari vor fi publicate in numerele ulterioare ale revistei Lumea Mea

Participanții expoziției fotografice s-au prezentat în cadrul acestei expoziții așa cum sunt: onești, sinceri, fără măști, fără judecată.

Ruslan Poverga, președintele asociației obștești ”Viața Nouă”:

”Persoanele care își ispășesc pedeapsa în detenție sunt cel mai ușor de etichetat, or, ei ”înșiși sunt de vină”, iar dacă au mai avut și experiența utilizării de droguri sau trăiesc cu HIV, șansele lor la înțelegere și sprijin se reduc de câteva ori.

Echipa asociației obștești ”Viața Nouă”, dezvoltând timp de 15 ani parteneriatul, implementează programe care contribuie la îmbunătățirea calității vieții beneficiarilor noștri. În anul 2015, cu sprijinul financiar al ”DVV International Moldova”, în parteneriat cu Departamentul Instituțiilor Penitenciare, a fost implementat proiectul-pilot ”Reintegrarea deținuților vulnerabili prin accesul la instruire”. Rezultatul acestui proiect sunt oamenii care și-au recăpătat credința în sine și în viitorul lor.

Datorită numeroaselor ateliere cu elemente de terapie prin artă, acești oameni au descoperit în ei înșiși potențial artistic și capacitatea de a confecționa cu mâinile proprii niște articole extraordinar de pozitive”.

Asupra proiectului au lucrat:

Coordonator de proiect: Ina Vutcariov
Trainer confecționare articole hand-made: Irina Postica
Trainer terapie psihosocială: Maxim Climenco
Contabil: Liubovi Novicov
Fotograf: Constantin Dimitrenco
Text: Elena Derjanschi
Suport tehnic: AO ”Inițiativa Pozitivă”

Mulțumim:

”DVV International Moldova” pentru sprijinul financiar

Departamentului Instituțiilor Penitenciare pentru parteneriatul productiv.

O deosebită recunoștință participanților.

Veaceslav,
32 de ani

Singurul lucru de dragul căruia merită să trăiești este familia, copiii, mama. Când rămâne ceva în urma ta, atunci viața nu este trăită în zadar.

Îmi este foarte dor de singurătate. Aceasta îmi lipsește în mod deosebit aici. De asemenea, îmi doresc foarte mult să fac o plimbare prin parc: pur și simplu să ies în aer liber, să intru în parc, să nu mă grăbesc nicăieri, să nu depind de nimeni, pur și simplu să mă plimb și să mă delectez.

La ce visez? Nu pot să spun, pentru că e ceva personal.

Constantin,
33 de ani

Fiicele mele au acum 6 și, respectiv, 7 ani. Îmi este foarte dor de ele.

Cel mai mult îmi lipsește aici libertatea și apa: eu am fost candidat în maestru al sportului la înot.

Eu cred că frumusețea este echilibru. Dacă acesta lipsește, lipsește și frumusețea.

Tot mai des mă gândesc la faptul că închisoarea m-a salvat de ceva rău:nu se știe unde aș fi fost, dacă nu aș fi nimerit aici.

Vitalie,
33 de ani

Primul lucru pe care l-aș face imediat după eliberare: m-aș împăca cu un om foarte drag și scump mie, este vorba despre o femeie.

Sensul vieții constă în faptul de a face bine oamenilor, doar că oamenii percep în mod diferit acest lucru.

Cartea mea preferată este ”Maestrul scrimei” de Dumas, vă recomand să o citiți.

Cândva nu am dat ascultare mamei și am încercat droguri. Cu regret, aceasta a produs consecințe foarte triste.

Vasile,
36 de ani

Dacă e să începi o viață nouă, trebuie să o începi cu adevărul.

Noi trăim nu de dragul cuiva sau a ceva, ci pur și simplu, pentru a parcurge această viață de la început până la capăt.

Regret că mi-am pierdut familia... Fiica mea are acum 8 ani, iar nu știu nici măcar cum arată, deoarece am văzut-o acum mult timp în urmă.

Ce îmi doresc? Să plec la mare, ultima oară am văzut marea acum 16 ani.

Stanislav,
23 de ani

De ce trăim pe această lume? Pentru că iubim.

Îmi este foarte dor de libertate. Aceasta îmi lipsește într-adevăr foarte mult. Frumusețea este ceea ce este înăuntrul omului, și nu ceea ce spune omul despre sine însuși.

O familie fericită - iată la ce visez cel mai mult.

Sergiu,
33 de ani

Frumusețe există în toate, trebuie doar să o distingi.

Cel mai mult îmi lipsesc în închisoare oamenii dragi, copiii, posibilitatea de merge acolo unde vrei și a face ceea ce-ți place.

În fiecare zi mă gândesc de ce și cum s-a întâmplat ceea ce s-a întâmplat. Mai ușor însă nu mi se face.

"DRAGI PRIETENI, FIȚI PRECAUȚI. FACEȚI SEX DOAR CU PREZERVATIV!" INTERVIU CU AMBASADOAREA BUNEI VOINȚE UNAIDS, INTERPRETA DARA.

D'ara'

Interpreta și Ambasadoarea Bunei Voințe UNAIDS, DARA, deja al treilea an consecutiv ne îndeamnă pe toți să stopăm epidemia infecției HIV în Moldova. Pentru ea personal, acestea nu sunt doar vorbe goale, ci fapte concrete: înregistrează piese, evoluează cu concerte în toată Moldova, participă la campanii sociale, face în mod public testul la HIV și poartă cu mândrie insigna sub forma panglicii roșii – simbol al solidarității cu persoanele care trăiesc cu HIV. În interviul pentru revista noastră, Dara ne-a povestit ce o motivează să facă toate acestea și în ce constă, în opinia ei, adevărata fericire.

Dara, i-am adresat această întrebare colegei tale, Vera Brejnev, și ți-o adresez și ție. Spune-mi, te rog, ce semnificație are pentru tine conceptul de "Ambasador al Bunei Voințe"? Și ce instrumente folosești pentru a aduce la cunoștința oamenilor informația despre problema HIV/SIDA?

A fi ambasadoare a bunei voințe este pentru mine o onoare deosebită și, în același timp, o responsabilitate enormă pentru ceea ce spui, faci și cânți. În cazul dat, anume cântecele mele sunt acel instrument unic cu ajutorul căruia am posibilitatea de a influența asupra oamenilor, de a-i face să audă îndemnul meu. Or, la început ei ascultă cântecul, privesc clipul video, respectiv sunt deja în temă și atunci eu pot să le spun: "Dragi prieteni, fiți precauți. Faceți sex doar cu prezervativ!" și ei mă vor asculta. Și acestea deja nu mai sunt simple cuvinte de genul: "Hai să fim toleranți". Nu, oamenii au nevoie de expresii care îi privește pe ei, care sunt despre ei. Dacă ei nu înțeleg ce înseamnă a fi tolerant, asemenea cuvinte nu le vor rămâne în memorie.

În general, ce înseamnă toleranța? Acesta este un cuvânt inventat. A fost inventat pentru a defini conceptul care poate fi înțeles doar atunci când vorbești clar, scurt și așa ca să îl privească pe omul căruia îi vorbești.

Adică nu îți place cuvântul "toleranță"?

Pur și simplu îmi plac expresiile mai concrete. De exemplu, când evoluez la un concert, eu le povestesc ascultătorilor o istorie concretă despre o fată care s-a îndrăgostit și a făcut sex cu iubitul ei fără prezervativ. Ea îl iubea pe acest tânăr, dar el nu știa că este infectat cu HIV și a infectat-o și pe ea. În încheierea acestei istorii eu întotdeauna le spun sincer și onest ascultătorilor: "Vă dați seama că în locul acestei fete se poate pomeni fiecare dintre noi?!". Aceasta le este mult mai aproape decât îndemnurile gen: "Hai să fim toleranți!". Crede-mă, un adolescent de 16 ani, drept răspuns la un asemenea îndemn, va spune: "Mai lasă-mă în pace cu îndemnurile tale!".

Tu întotdeauna ai împărtășit un asemenea punct de vedere?

Nu. Acum înțelegerea mea a rolului de ambasador al bunei voințe s-a schimbat și eu am găsit propria mea abordare a felului în care pot fi utilă și cum aș putea inspira oamenii. Vă voi exemplifica simplu: eu prietenesc aproape cu toți membrii echipei "Inițiativa Pozitivă", pentru mine aceasta este important. Cu alte cuvinte, atunci când eu vorbesc de pe scenă despre epidemie, discriminare, despre fața umană a problemei, eu nu mă refer în general și abstract la oameni care suferă, trăiesc, luptă pentru dreptul lor de a fi fericiți. Eu mă refer la oameni pe care îi cunosc personal, oameni cu care am petrecut alături nu o singură oră, cu care am cutreierat jumătate din țara noastră cu concerte de caritate și alături de care am trăit multe momente de neuitat.

Să discutăm puțin despre campania regională "Te privește! Privește pe fiecare!" la care ai participat nemijlocit. Ce impresii ți-a lăsat această campanie?

Această campanie mi-a plăcut foarte mult și mesajul pe care l-am promovat este unul direct în țintă, fiindcă problema epidemii HIV ne privește absolut pe toți. Anume acest lucru am încercat să îl aduc la cunoștința ascultătorilor și spectatorilor în calitate de ambasador al bunei voințe. Singurul aspect pe care l-aș modifica un pic este că aș reduce puțin auditoriul campaniei și aș invita în calitate de participanți ai campaniei persoane care reprezintă autoritate anume pentru tineret, întrucât tinerii sunt unul dintre cele mai vulnerabile la HIV grupuri de populație.

Am realizat clar acest lucru atunci când după desemnarea mea în funcția de ambasador s-a constatat că mulți dintre prietenii și cunoștințele mele nu au nici cea mai vagă idee despre HIV.

Este un super-titlu în opinia mea.

Dar este adevărul curat! Îmi amintesc cum unul din prietenii mei, după desemnarea în noua mea funcție, în cadrul discuției m-a întrebat direct: "Dar ce este HIV?". El se simțea stânjenit, deoarece într-adevăr nu știa acest lucru, iar când a aflat, a devenit circumspect, întrucât s-a constatat că nu o singură dată a făcut sex ne-

protejat. Iată de ce eu consider că asemenea tipuri de campanii trebuie să fie focusate, în primul rând, pe tineret.

Un an și jumătate în urmă, tu ai făcut în mod public testul la HIV. Ce simțeai în timp ce îl făceai? Nu ți-a fost frică?

Mi-a fost foarte frică și acesta este cel mai teribil lucru (râde). Adică eu îmi dădeam seama că totul este în regulă cu mine, că respect toate măsurile de prevenție, dar totuși simțeam această frică inexplicabilă. Din cauza acestei temeri, mulți oameni trăiesc cu statut pozitiv, însă pur și simplu nu se hotărăsc să îl confirme. Pur și simplu le este frică, deși ar fi putut să trăiască liniștit, administrând tratament și respectând cele mai simple măsuri de precauție. După natura lor, oamenii sunt foarte puternici și pot rezista la multe. Iată de ce fiecare din noi trebuie să-și asume responsabilitatea pentru faptele sale, respectiv, fiecare dintre noi trebuie să-și cunoască statutul HIV și, în caz dacă este pozitiv, să facă tot posibilul pentru a se proteja pe sine și pe oamenii apropiați.

Să trecem la cariera ta, dacă nu ai nimic împotrivă. Eu de mult timp te urmăresc pe tine și pe producătorul tău Ala Donțu. Mi s-a creat impresia că ești foarte apropiată de Ala și nu poți fără ea. Este adevărat?

La începutul carierei mele într-adevăr a fost o perioadă când nu mă descurcam fără ea, deoarece între noi se crease o legătură emoțională și spirituală foarte puternică, pentru mine conta foarte mult opinia ei. Dar la un moment dat noi am ajuns la concluzia că nu mai putem continua în felul acesta și am început să modificăm treptat tipul relației noastre.

Astăzi noi ne permitem să ne distanțăm una de cealaltă, să trăim anumite momente personale, aparte, să revenim și să ne povestim una alteia, dacă vrem. Noi chiar am inventat o nouă regulă: când ne întâlnim la o ceașcă de cafea pentru a sta de vorbă, nu discutăm despre serviciu. La început a fost destul de greu să respectăm această regulă, apoi însă ne-am obișnuit. Noi ambele ne-am maturizat, ne-am schimbat și acum înțelegem foarte clar că lucrul e lucru, iar prietenia – prietenie. Nu trebuie să le confundăm.

Proiectul DARA împlinește în această primăvară trei ani. Astăzi, după atâta timp, simți vreo plăcere deosebită de la ceea ce se întâmplă cu cariera ta? Și ai presupus oare vreodată că totul se va întâmpla anume așa?

Din start am fost sigură că ne va reuși totul. Eu mi-am dorit să se întâmple anume așa cum este totul astăzi și de aceea mă bucur cu adevărat de fiecare zi. Chiar astăzi, înainte de întâlnirea noastră, în timp ce mă pregăteam, mi-am amintit pentru o clipă o zi similară de acum patru ani, când alergam prin casă, când aveam atât de multe de făcut, când mă pregăteam de Eurovision și, în timp ce îmi aminteam toate acestea, am zâmbit involuntar și am înțeles că sunt fericită. Sunt fericită că nu m-am oprit, că mă dezvolt, sunt fericită că am alături o echipă extraordinară, sunt fericită de faptul că în fiecare zi am cu ce mă ocupa.

Apropo, povestește-le admiratorilor tăi din ce constă ziua ta obișnuită?

Ziua mea începe pe la 9 dimineața, indiferent de ora la care m-am culcat. După ce mă trezesc, neapărat servesc o ceașcă de ceai, iar peste 15 minute, o ceașcă de cafea. Acesta este ritualul meu. Dacă dimineața nu am planificate interviuri sau filmări, mă duc la dansuri, după care merg fie la studio, fie la soundcheck. Dacă seara am vreun concert, câteva ore se duc pentru pregătiri: machiaj, coafură, vestimentație. Aceasta din urmă îmi dă întotdeauna bătăi de cap, deoarece de fiecare dată îmi doresc să arăt într-un mod noi și la cel mai înalt nivel. După concert merg să iau o gustare și spre miezul nopții merg la culcare.

Ți-am povestit doar una dintre variantele uneia dintre zilele mele, pentru că toate sunt absolut diferite.

Ai și zile dedicate familiei?

Cu regret, se întâmplă rar. De obicei, mama mă prinde literalmente între pauzele dintre concerte și repetiții. Însă noi neapărat ne telefonăm pe parcursul zilei.

Povestește-ne mai detaliat despre ea. Eu știu că voi aveți o relație foarte cordială, nu-i așa?

Eu în general am avut un mare noroc cu familie. Eu am două bunici minunate, mama, tata și sora mea. De la 8 ani, de când ne-am mutat cu traiul la Chișinău, pe mine m-a educat bunica și eu îi sunt foarte recunoscătoare pentru acele calități pe care ea a reușit să le cultive în mine. Ambele mele bunici sunt foarte inteligente, educate și pline de bunătate, niște doamne adevărate. Ele m-au învățat multe lucruri. Relația mea cu

Initiativa
POZITIVĂ
pos

mama este complet diferită: noi suntem prietene, ca și cum între noi nici nu ar există acești ani care ne despart. Mama mea întotdeauna mă simte la distanță și niciodată nu greșește, deși eu cam rar îi spun acest lucru (râde). Relația noastră este cordial – conflictuală: noi nu ne certăm, însă în mijlocul unei crize de furie mai ridicăm vocea una la cealaltă, dar totuși întotdeauna clarificăm situația până ajungem la conciliere deplină. Eu îmi doresc foarte mult să semăn cu mama, deoarece ea este un om cu inimă mare, cu un suflet deschis și cu o îndelungă răbdare. Ea este singura persoană din toate pe care le cunosc căreia îi lipsește complet sentimentul invidiei.

Eu presupun că datorită ei tu nu ai plecat până acum din Moldova, pentru că ai avut asemenea propuneri, nu?

Am avut câteva momente când într-adevăr aș fi putut pleca. Aici însă este familia mea, echipa mea, aici sunt locurile de care este lipit sufletul meu, oamenii pe care îi iubesc și, deocamdată, eu îmi doresc să dezvoltăm și să promovăm proiectul nostru aici. Chiar dacă cândva vom pleca cu toții, aș vrea să avem unde reveni.

Spune-mi, te rog, în ce se măsoară, în opinia ta, succesul?

Astăzi eu pot spune cu îndrăzneală că măsura succesului sunt banii. Da, toate aceste cuvinte frumoase despre recunoaștere, reputație și admirația spectatorilor le plac oamenilor foarte mult. Dar adevărul este adevăr: succesul unui artist se măsoară în valoarea onorariului care i se plătește pentru prestația sa, doar așa. Poate veți fi uimiți, însă a fi artist, a te dezvolta, a te perfecționa este o plăcere costisitoare și necesită investiții care trebuie să se răscumpere. De aceea, cu cât este mai mare onorariul, cu atât artistul are mai mult succes, acesta este adevărul vieții.

Pentru care îți sunt foarte recunoscătoare! Iar acum imaginează-te pentru o clipă pe tine însăți peste 10 ani. Cum ți-ai descrie viața?

Eu mă străduiesc să nu mă gândesc la un viitor atât de îndepărtat. Pe când aveam 10 ani și eu îmi imaginam viața mea peste cinci ani, mi se părea că adevărata fericire se exprimă în anumite valori materiale. Astăzi însă eu sunt ferm convinsă că fericirea este în mintea noastră. Și nu este vorba despre bani sau bunuri materiale, ci de atitudinea noastră față de viață, de felul în care o percepem. Și totuși, dacă m-aș imagina peste 10 ani, cred că voi fi aceeași eu, însă deja într-o nouă ipostază.

Cu siguranță voi avea un soț iubit, un copil și munca mea de care îmi place să mă ocup oriunde m-aș afla.

FĂRĂ A RATA NICI O DOZĂ DE ADMINISTRARE. TOT CE TREBUIE SĂ ȘTIȚI DESPRE TUBERCULOZA MULTIDROG-REZISTENTĂ

Tuberculoza multidrog-rezistentă este printre puținele maladii care a apărut datorită "străduințelor" omului. Din cauza neglijenței noastre, a atitudinii iresponsabile față de propria sănătate și lipsei de încredere în medicină în sine, în anul 2014 în lume s-au înregistrat în jur de 480 000 de cazuri de tuberculoză multidrog-rezistentă. Potrivit estimărilor specialiștilor, aproximativ 9,7 la sută din aceste cazuri au fost cazuri cu rezistență medicamentoasă extinsă.

Comentează Valentina Vilc, asistent universitar, catedra de Pneumo-ftiziologie a Universității de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu".

Ce este tuberculoza multidrog-rezistentă?

Tuberculoza multidrog-rezistentă (TB-MDR) este provocată de bacteriile rezistente la cele mai eficiente medicamente antituberculoase: izoniazida şi rifampicina.

Tuberculoza drogrezistentă extinsă apare în cazurile când se dezvoltă rezistență la medicamentele de linia a doua (la oricare dintre fluorochinolone și la cel puțin unul dintre preparatele injectabile de linia a doua utilizate în tratamentul tuberculozei - amikacina, kanamicină sau capreomicina) adițional la TB-MDR (rezistență la izoniazida și rifampicină).

Inițial la om apare tuberculoza multidrog-rezistentă, iar ulterior

se poate dezvolta tuberculoza cu rezistență medicamentoasă extinsă dacă medicamentele de linia a doua sunt administrate sau prescrise incorect.

Din ce cauză apar aceste două forme ale bolii?

Există două cauze principale care provoacă tuberculoza multidorg-rezistentă. Prima cauză este tratamentul necorespunzător (pacientul a întrerupt tratamentul înainte de termenul stabilit, a administrat medicamentele neregulat sau le-a administrat selectiv).

Cea de-a doua cauză este infectarea omului cu bacterii deja rezistente la medicamente antituberculoase. Este important să conștientizăm că nimeni nu este protejat de oricare din tipurile de tuberculoză.

Cine se află în grupul de risc?

• Persoanele care s-au aflat sau se află în contact cu bolnavii de tuberculoză multidrog-rezistentă sau TB drogrezistentă extinsă. Este de menționat că riscul crește dacă contactul cu bolnavul de tuberculoză s-a produs într-o încăpere închisă timp îndelungat.

• Persoanele care trăiesc cu HIV.

• Persoanele cu maladii asociate care favorizează tranzitul rapid sau malabsorbția substanțelor.

• Rezidenții și angajații din cadrul instituțiilor cu prevalență înaltă a TB DR (spitalele specializate, penitenciare, aziluri).

• Pacienții care au avut deja tuberculoză și care au tratat-o cu întreruperi, au administrat scheme incomplete, nu au respectat un regim adecvat.

Tuberculoza multidrog-rezistentă poate fi tratată?

În principiu, orice formă de tuberculoză poate fi tratată, însă cel mai simplu se tratează forma sensibilă. Cura standard de tratament durează în jur de 6-8 luni. Dacă tratăm tuberculoza drogrezistentă extinsă, cura poate dura până la 2-3 ani, pacientul este spitalizat pentru început și nu există o garanție sută la sută că în cele din urmă se va ajunge la vindecare completă.

Dacă pacientul, pe lângă terapia antituberculoasă, administrează și tratament ARV sau metadonă, dozarea medicamentelor trebuie ajustată în conformitatea cu tratamentul de bază.

Care sunt simptomele tuberculozei cu rezistență medicamentoasă extinsă?
Simptomele tuberculozei cu rezistență medicamentoasă extinsă nu se deosebesc prin nimic de simptomele tuberculozei obișnuite: tusea cu spută, uneori cu striuri de sânge, care persistă mai mult de două săptămâni, febră, frisoane, transpirație nocturnă, slăbiciune, pierdere în greutate, uneori dificultăți de respirație și durere în piept.

Prezența unuia sau a câtorva simptome nu înseamnă neapărat că persoana are tuberculoză, însă acesta este un pretext întemeiat de a se adresa la medic și a face investigații.

Suspecție la TB drogrezistentă poate aparea la pacienți cu sputa BAAR (bacili acido-alcoolo-rezistenți) pozitivă la 2-a sau 3-a lună de tratament, agravarea simptomelor, apariția unor acuze noi, dinamica negativă la examenul radiologic pe fundalul tratamentului în cazul administrării medicamentelor de linia întâi.

Dacă persoana a fost în contact cu un pacient bolnav de tuberculoză drogrezistentă, este cazul să întreprindă ceva?

Există două tipuri de contacte, prezența cărora trebuie să fie un pretext de a ne adresa la medic: contact intradomiciliar și contact apropiat.

Contactul intradomiciliar: o persoană care a partajat același spațiu de locuit închis cu bolnavul de TB timp de o noapte sau mai multe nopți sau perioade frecvente sau prelungite în timpul zilei în ultimele 3 luni. Prin contacte apropiate se subînțeleg contactele cu persoana bolnavă într-un spațiu închis, cum ar fi un loc de adunare socială sau locul de muncă pentru perioade îndelungate în timpul zilei în ultimele 3 luni.

Persoanele care trăiesc cu HIV trebuie evaluate clinic la fiecare 6 luni timp de 2 ani de la ultima lor expunere la TB MDR, indiferent de faptul dacă simptomele se manifestă sau nu.

În general, dacă am depistat un bolnav de tuberculoză, trebuie să ne întoarcem cu trei luni în urmă și să investigăm pe toți acei care cu fost în contact cu cel bolnav pe parcursul acestor trei luni.

Dacă este vorba despre forme mai grave de tu-

berculoză, este cazul să ne întoarcem cu un an în urmă, deoarece noi îi căutăm nu doar pe acei pe care el i-a infectat, ci și pe acei de la care el s-ar fi putut infecta.

Copiii se află în grupul de risc?

Doar în cazul dacă în familia lor unul dintre părinți a fost bolnav de tuberculoză sau a fost în contact cu un bolnav de tuberculoză. Cu regret, și la copii se depistează asemenea formă de tuberculoză. Schema de tratament pentru copii este aceeași, însă doza medicamentelor corespunzătoare. Copiii care s-au aflat sau se află în contact cu bolnavul de TB DR, sunt în evidență timp de doi ani din ziua ultimului contact cu sursa de tuberculoză.

Există măsuri de prevenție a tuberculozei mutidrog-rezistentă?

Sunt aceleași măsuri ca și în cazul tuberculozei obișnuite: modul sănătos de viață, alimentația adecvată, plimbările frecvente în aer liber, somnul sănătos, renunțarea la deprinderile nocive.

Ce analize sunt necesare pentru a confirma diagnosticul?

Pentru început, trebuie să vă adresați medicului de familie. Acesta s-ar putea să vă direcționeze la microscopia sputei și examenul radiologic al plămânilor. Pentru confirmarea diagnosticului de tuberculoză MDR, trebuie de efectuat testul la rezistența medicamentoasă. De asemenea, există metoda Xpert MTB/RIF care permite depistarea rapidă a tuberculozei și rezistența la unul dintre medicamentele antituberculoase de linia întâi – rifampicina. Stabilirea definitivă a diagnosticului ar putea dura 2-3 săptămâni.

Tuberculoza multidrog-rezistentă poate provoca decesul?

Cu regret, dacă nu te tratezi, da. Tuberculoza se vindecă extrem de rar în mod spontan sau prin remedii populare. Tuberculoza se tratează doar prin administrarea unui tratament antituberculos special și doar în cazul dacă persoana îl administrează de la început până la sfârșit, fără a rata nici o doză de administrare, respectând toate prescripțiile medicului.

În anul 2014, în Moldova au fost înregistrate 3604 de cazuri noi de tuberculoză, printre care 24 la sută sunt cazurile cu rezistență medicamentoasă primară (rezistență identificată la pacienții care nu au administrat anterior medicamente antituberculoase). În acest caz se presupune că bolnavul s-a infectat anume de această tulpină Mycobacterium tuberculosis

www.pozitivepeople.md

Благотворительная ярмарка "...без преград"

Друзья, совсем недавно наши коллеги из O.A."Viata Noua" завершили проект «Реинтеграция уязвимых осужденных через доступ к образованию», спонсором которого выступила организация DVV International, Moldova.

Около тридцати осужденных из трех пенитенциариев Молдовы на протяжении нескольких месяцев учились делать своими руками различные изделия хэнд-мэйд.

Итогом этого проекта стали несколько десятков рукодельных изделий, которыми можно не только любоваться и восхищаться, но и приобрести, сделав рекомендуемую донацию - для кожаных пано она составляет 450 леев, для чайных домиков 350 леев, для стеклянных ваз 180 леев.

Собранные деньги будут переданы авторам работ.
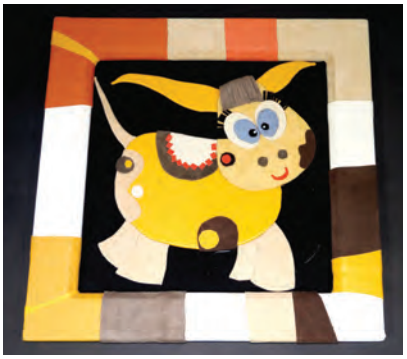
Если вы хотите приобрести какую-либо из представленных работ или посмотреть остальные работы, которые участвуют в ярмарке, приходите по адресу: Кишинев, ул. Индепенденцей, 6/2, общественный центр "Pas cu Pas" или звоните по телефону: 069118842.